

NOTED
AUG 24 1999
LIBRARY-P.A.O.I.

"I am the good shepherd: the good shepherd is the one who lays down his life for his sheep. The hired man, since he is not the shepherd and the sheep do not belong to him, abandons the sheep and runs away as soon as he sees a wolf coming...."

John 10:11-12

S O L I A

THE
HERALD
JACKSON, MI

AUGUST
1999

VOL.
LXIV,
No. 8

SOLIA

THE
HERALD

**BUSINESS MANAGER /
ROMANIAN EDITOR:**
Dinu Cruga

**ENGLISH EDITOR /
SECRETARY:**
Rev. Dn. David Oancea

CHAIRMAN:

Rt. Rev. Bishop
Nathaniel Popp

STAFF:

Mark Chestnut

SOLIA — THE HERALD (ISSN 0038-1039)
is published monthly for \$12.00 per year: United
States, \$14.00 per year: Canada, and \$16.00
per year in other countries by The Romanian
Orthodox Episcopate of America, 2535 Grey
Tower Road, Jackson, MI 49201-9120. Peri-
odicals postage paid at Jackson, Michigan, and
additional offices. Phone: (517) 522-3656, Fax:
(517) 522-5907. E-mail: roeasolia@aol.com.
Internet: http://www.roea.org.

POSTMASTER: Send address changes to:
SOLIA — THE HERALD, P.O. Box 185,
Grass Lake, MI 49240-0185, U.S.A.

Articles and news published in SOLIA
do not necessarily reflect the views or
the endorsement of the Romanian Or-
thodox Episcopate of America.

CONTENTS

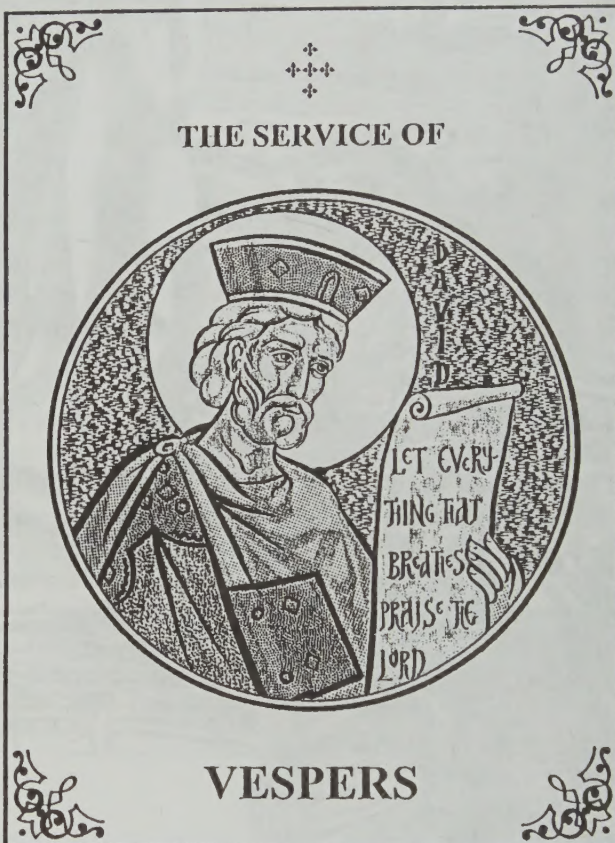
English Section

<i>New Book! The Service of Vespers</i>	2
<i>On the Orthodox Priesthood,</i> V. Rev. Fr. Vasile Hategan	3
<i>A List of Faithful Stewards, Ps. Silvia Yova</i>	3
<i>Episcopate Congress in 67th Session</i>	4-5, 16
<i>Baptizing a Culture — The Orthodox Church</i> <i>in Haiti, Fr. Ted Pisarchuk</i>	6, 15
<i>Convocation 50th Annual AROY Conference</i>	7
<i>Preotese Retreat</i>	7
<i>ARFORA Anniversary Cook Books</i>	7
<i>First OCA "Boot Camp", Fr. John Reeves</i>	8
<i>C.O.R.A. Meets</i>	9
<i>New Book: The Orthodox Church in Cleveland,</i> <i>1896-1999</i>	9, 11
<i>Congratulations Graduates</i>	10
<i>St. Mary Feast Day — 5th Annual Picnic</i> <i>& Dance</i>	10
<i>Antidote to the Radioactivity of Hatred,</i> <i>Archbishop ANASTASIOS of Albania</i>	11
<i>World Church News</i>	11, 16
<i>Parish Register</i>	12-13
<i>Calendarul Solia 2000 Advertising Contract</i>	13
<i>Financial Report</i>	14
<i>Hierarchal Schedule</i>	14
<i>Solia Donations & Subscriptions</i>	14
<i>1999 Congress Banquet Donations</i>	15

Romanian Section

<i>Fragment dintr'un articol despre "Diaspora</i> <i>Română", I.P.S. Sa SERAFIM</i>	17
<i>De ce să ne unim, dacă îi este bine diavolului</i> <i>să fim ruși unii de alții?, Dinu Cruga</i>	19
<i>Cărți în limba română</i>	21
<i>Educația religioasă - chemare și misiune sfântă,</i> <i>Pr. Dan Sandu</i>	22
<i>Scrisoare amară a unui preot tânăru din Bălțile</i> <i>Brăilei</i>	23
<i>Recenzie: Martiri și mărturisitori ai Bisericii</i> <i>din România, Pr. Remus Grama</i>	24
<i>Hramul anual 1999 al Mănăstirii Adormirea</i> <i>Maicii Domnului</i>	24

NEW BOOK! User-friendly

Modern English texts for Great & Daily Vespers
Music in Romanian Byzantine Tradition
Tabs separate 10 major sections
Illustrated. Rubrics appear in red. 188 pages.
Only \$34.95 + \$4.00 shipping
**Parishes & Bookstores may inquire
about trade discounts**

ORDER TODAY!
ROEA, PO BOX 185
GRASS LAKE, MI 49240-0185
(517) 522-3656 / Fax: (517) 522-5907
E-mail: roeasolia@aol.com

Editor's note: V. Rev. Fr. Vasile Hategan, retired priest of St. Mary's parish of Cleveland and a priest for 58 years, wrote the following article in a 3 part series for the benefit of an altar boy who has shown interest in becoming a priest. We are printing the articles in the hope that other young men might benefit from Father Hategan's experience.

ON THE ORTHODOX PRIESTHOOD

by V. Rev. Fr. Vasile Hategan

Dear Friend:

So, you want to be an Orthodox priest! It's a good thing you want and a lofty aspiration, but it will be a long and arduous road to achieve. If you want it more than anything else, you will make the necessary sacrifices and prepare adequately for it. So, go for it. We need dedicated and high-caliber priests.

First of all, get the feel of it at home in the church. Serve as an altar boy. Be observant and attentive. Pray, live and participate in the Holy Liturgy and other Services. Start reading books on the history, teaching and practices of the Orthodox Church. Above all, read and meditate upon the Bible. Live your life according to the moral teachings of the Church.

Hit the books, get a well-rounded secular education, because you will be living in a sophisticated world and will serve people with various degrees of education. Try to excel in your high school studies. Participate in extra-curricular activities. Give of yourself for the welfare of others. Be active in your parish.

Before concentrating exclusively on theological studies, get a degree in humanities, social sciences, literature or other related subjects. With a degree, enroll in an Orthodox graduate school of theology. There you will specialize in the teachings, practices and history of the Orthodox Church. These years at a Seminary or other theological schools will be a determining factor in your future life as a priest. Throughout your studies, do not lose your zeal for the priesthood and live accordingly.

Once you graduate from the Seminary, continue studying for the rest of your life. Build an Orthodox library. Participate in seminars, symposiums, conferences and other occasions to further your education.

If you will be a married priest, pick a mate whom you love and will be a partner in your ministry. You will be a team. The wife can make or break a priest.

Once ordained and assigned to a parish, give it your best. Remember, you are the father of the flock caring, serving, encouraging and helping. Be modest and have a sense of humor. Don't let pride mislead you.

The priesthood is a lofty vocation. You can get much spiritual satisfaction from it. It all depends on you. In most cases, the remuneration is adequate and comparable to other professions. Besides the salary,

A LIST OF FAITHFUL STEWARDS

Sometimes we think we need to thank people who have made a very special effort in the success of a parish project. Sometimes we even take time to thank one person for years of real dedication and effort that are over and above what anyone else seems to have done. It seems fitting to acknowledge great and untiring service in the name of Christ, done for the benefit of the Church and we, her members.

However, when we think about stewardship, it is not a calling for just a few. It is the vocation of all Christians to be good stewards. Some people choose to accept that calling. They are the people who give life to their local community, keeping a parish alive and growing. In appreciation of such stewardship, let us take time now to acknowledge the dedication of each parishioner who selflessly:

- Served the Altar
- Sang in the choir or as a cantor
- Came and prayed at every service they could possibly attend
- Baked the Holy Bread
- Made colac for the parastas
- Taught or helped with Church School
- Visited the sick and shut-ins
- Served as Trustee or Epitrop
- Was a Sunday morning "Greeter"
- Provided the Coffee Hour
- Worked Fish Fry or Catering
- Provided church tours to explain and share our faith with visitors
- Served as an officer of any parish organization
- Served on a committee or took the job of Chairperson
- Were members of the Parish Council
- Helped maintain the grounds around the Church
- Maintained, repaired or cleaned the Church and buildings
- Served as Teachers or Staff at Camp Vatra
- Turned in their weekly offering and contributed faithfully to the best of their means to every need of the Church
- Worked quietly and continuously - often without anyone else's knowledge - and did not expect anyone to say thank you. God knows.

Without the dedication of each person, according to their talent, we would not have accomplished what we have since each parish was established. May God give us the strength to always be good stewards. ✽

Psa. Silvia Yova

most parishes offer fringe benefits, such as housing, transportation, health insurance, social security and a variety of gratuities.

This, then, is how I see the priesthood after 58 years as a priest. ✽

(To be continued)

EPISCOPATE CONGRESS IN 67TH SESSION

Clergy Conference, July 1

Clergy of the Episcopate came from across the North American Continent to attend the Clergy Conference on Thursday, July 1. The conference opened with the celebration of the Divine Liturgy in the "Pioneer Chapel" of the Diocesan Center, "Vatra Romaneasca."

The conference was graciously hosted in its Assembly Hall by the V.D. Trifa Heritage Center. New clergy in attendance and recognized were Archimandrite Theofan (Koja); Rev. Fr. Ioan Catana; Rev. Dns. Ionel Cudrutescu and Gheorghe-Teodor Petrutiu. Memorial prayers for deceased hierarchs and clergy were offered and special anniversaries for ordination during 1999 were recalled: 50 years, V. R. Nicolae Marioncu & Victor Runcanu; 45 years, V.R. Nicolae Zelea; 30 years, Rev. Romulus Barr; 25 years, Rev. Frs. Ion Andrisoia, Adrian Balescu-Bastea, Dumitru Ichim, John Mancantelli; 20 years, Rev. Frs. Constantin Lapustea, Ioan Sirbu, George Treff; 15 years, Rev. Fr. Joseph MacLellan; 10 years, Rev. Fr. Ion Voin; 5 years, Rev. Fr. Eugen Vasilescu.

Major topics discussed were: The sponsorship by the ROEA of a Credit Union; the establishment of new missions; a proposed "orientation training program for new clergy"; salaries for mission priests; observations on immigration procedures concerning clergy.

The Romanian language translations of the text of the Orthodox Church in America's "Clergy Guidelines" was distributed, and His Grace, Bishop NATHANIEL led the discussion about some chapters of the book. Clergy not present received a copy through the mail. The OCA "Personal Assistance Program" was reviewed and His Grace urged the clergy to take advantage of the program, the cost of which is covered by the Diocese. He also encouraged and exhorted the clergy to participate in the forthcoming All America Council which will be held in Pittsburgh.

Among particular administrative aspects, His Grace reminded the clergy that vacation time is not cumulative; that the official parish membership list must be verified by the priest who is the head of the parish administration; that parish sacramental participation is a prerequisite to be elected as a delegate to the Episcopate Congress; that parish charters and acts of incorporation must be updated to include specific references to adherence of the Episcopate By-Laws.

Dna. Ps. Mary Ellen Rosco, President of ARFORA and Mr. Thomas Rosco, President of AROY, addressed the clergy about their auxiliary organizations. Hieromonk Joseph (Morris), Spiritual Advisor to the AROY, urged the clergy to uphold and promote the AROY on the local level.

In the afternoon session, Mr. Alexander Nemoianu, Archivist of the V.D. Trifa Heritage Center, explained the goals and purposes of the institution.

After having heard the presentation about the mission clergy, the brother clergy established a "Brother to Brother" assistance program whereby those who wish will give ten dollars a month to the Department of Missions to supplement the income of their brother clergy in the mission field. A satisfying number of those present made the commitment.

Clergy were assigned to the religious services for the duration of the Congress: Rev. Fr. Dr. Catalin Mitescu, daily Divine Liturgy; Hieromonk Joseph, daily Vespers, Sunday Proskomedie and Matins; Rev. Dn. Gheorghe-Teodor Petrutiu, responses for Divine Liturgy and Vespers and Sunday Matins; Rev. Fr. Remus Grama, Sunday Matins; Rev. Dn David Wey, responses for Vespers; Confessors: Rev. Frs. John Mancantelli, Onisie Morar, V.R. Dan Nenson, V.R. Dumitru Paun, Hieromonk Daniel; Sermons, Rev. Frs. Anton Frunza, Andrew Lesko, Romey Rosco, Rev. Fr. Dr. Cezar Vasiliu, Rev. Dn. David Wey

Episcopate Council Precongress Session

The Episcopate Council met in the evening to review the "1999 Annual Report to the Congress" and to discuss its recommendations to be presented to the Congress on the morrow. It approved of the plans of St. Anne Mission, Jacksonville, Florida, for its hall and also heard the petition of a group of faithful from the Metropolitan Toronto area to be accepted as a mission, the request of which was turned over to the Department of Missions for review and consideration.

His Grace, Bishop NATHANIEL, offered his Council some highlights of his speech which he would address to the delegates the next day, principal among which were the needs to reach out to the immigrants, to prepare the new clergy for work in the missions and to support the proposed sponsorship of a credit union.

Episcopate Congress, July 2

The Episcopate Congress was opened at 10:00 a.m. with the Service of Invocation to the Holy Spirit offered by His Grace, Bishop NATHANIEL in the upper church assembly hall; responses were given by the delegates. The presence of Mr. Viorel Badea, Romanian Secretary of State of the Department for Relations with Romanians Outside Romania, was acknowledged.

The roll call, with the additions of special accreditations, came to 105 voting delegates. The Chair invited those delegates present for the first time to stand for recognition. Memorial hymns were offered for the deceased hierarchy, clergy, lay delegates and benefactors: John Timothy Martin, and Leontina Barbu, Rucsanda Bota, Ps. Eva Dinu, and Florence Sirb.

The agenda was approved; minutes of the previous Congress were approved. Mr. Badea addressed the Congress after which the Chair, His Grace, Bishop NATHANIEL, responded. In the next session, the

information sent to the delegates about the recommendation of the Episcopate Council that the Episcopate sponsor a Credit Union was explained and a motion was unanimously passed to establish and organize a Credit Union under the auspices of the ROEA. Final determination depends on the Federal Credit Union Association.

Reports were given on the Hierarchal Schedule, Status of the Clergy, Status of the Parishes, Department of Finance, Commission on Religious Art, Department of Religious Education, Department of Missions, Department of Publications. Fr. Deacon David Oancea presented the newly printed, "The Service of Vespers," book to the assembly. Further reports were given by the Department of Christian Assistance, Vatra Administration, Vatra Property Maintenance and Improvements, Vatra Capital Improvements, ROEA/Bota Administrative Center, Camp Administration and Health Center and External Affairs. All reports were accepted as presented.

The Episcopate Council informed the Congress that it had taken the decision at the meeting held on Thursday evening to petition the Holy Synod of the Orthodox Church in America to elevate His Grace, Bishop NATHANIEL, to the rank of Archbishop. The Congress endorsed the Council's action.

President Dna. Ps. Mary Ellen Rosco presented her report on ARFORA which is promoting a "2000 by 2000" project for membership expansion and stated that although the "Ladies Sunday" is no longer binding on the ARFORA, the Board has established a "Vatra Project" which each local auxiliary can fulfill.

AROY President, Thomas Rosco, called on the delegates to support the AROY and shared with them the general feeling of the young people of the Diocese that they enjoy being part of this larger association, AROY, and they seek the endorsement and encouragement of their parish priests and councils.

Valer Pufescu, President of the US Orthodox Brotherhood, reported on the goals of the organization and invited AROY members to "graduate" into the organization.

Rev. Fr. John Mancantelli, Spiritual Advisor to the Canadian Orthodox Brotherhood, enumerated the many charitable and educational activities sponsored by the organization. Consideration is now being given to establishing local chapters across Canada.

The Auxiliary reports were accepted with gratitude to the officers and members of the organizations.

Daily Vespers were held in the "Pioneer Chapel," with sermons given in English and Romanian; assigned clergy heard confessions in both languages.

Following the evening meal, delegates and guests were entertained by the "Miorita Dance Ensemble" from Holy Nativity Parish, Chicago, Illinois.

Congress Resumes on Saturday, July 3

New Business was brought to the floor at 9:40 a.m. with the recommendation and motion by the Episco-

pate Council that the Constitution and By-laws of the Romanian Orthodox Deanery of Canada be approved. Just as delegates had received the 1998 Minutes through the mail, they also had received the Constitution to preview. The Congress moved to accept the Constitution and By-laws; there were two abstentions.

The next recommendation and motion was that the Episcopate Congress authorize the Episcopate Office to enter into a Mortgage agreement for the amount of \$150,000.00 using the ROEA Administration Building at 2535 Grey Tower Road as collateral. The need for this was due to the fact that anticipated funds from the Bota Foundation did not materialize, leaving the Episcopate to provide the remaining funds to cover the building cost. The motion passed unanimously.

Another recommendation and motion was that the Episcopate Congress establish a school for the preparation and further education of clergy and that such a school be charted as a legal entity, pursuant to Article VII, Section 1, (b) of the Episcopate Constitution and By-Laws. This motion passed unanimously.

The Council also moved that the educational institution be permitted to solicit funds and other assistance from the parishes of the Episcopate and from individuals. This, too, was passed unanimously.

Prior to midday recess, a video on a religious institution property available in the Detroit area was shown to the delegates.

The proposed budgets were all approved by unanimous vote: Administrative, \$460,000.00; Department of Publications, \$135,500.00; Department of Missions, \$30,500.00; Department of Religious Education, \$43,000.00.

The nominating committee presented a slate of candidates for election to the Episcopate Council for 1999-2001; the slate was accepted with the following elected: Rev. Frs. Leonte Copacia, Remus Grama, Laurence Lazar, Ian Pac-Urar, Romey Rosco and George Treff; Elizabeth Andrews, Eleanor Bujea, George Cantor, Mihai Chiriac, Dan Chirtu, William Cutshall, Nicholas David, George Dobrin, Myra Toconita, Augustin Vincent, George Fatsy and Ilie Nemes. Elected to the Church Tribunal were George Daba and George Ross and alternates Florin Farca and Nicolaie Lungociu.

Suggestions were made from the floor about various aspects of Diocesan activities; these will be given to the new Council for consideration.

The Chair thanked the delegates and Episcopate Council for its consideration to seek his elevation to the rank of Archbishop, stating that the progress and growth of the Episcopate was due to the efforts of the clergy and laity. Thanks were given to the Auxiliaries; the Department Heads; Chancery Staff; to the hosting Holy Trinity Parish, Youngstown and Annunciation Mission Parish from Niles; the Ladies Auxiliary from Saints Peter and Paul Parish, Dearborn Heights who operated the Coffee Shop; the special AROY

Cont. on page 16

BAPTIZING A CULTURE THE ORTHODOX CHURCH IN HAITI

by Fr. Ted Pisarchuk

Four people from St. Justin the Martyr Church (OCA) in Jacksonville, FL went to Haiti not as missionaries, but to assist Fr. Michael Graves in his 13 year mission work in Haiti on behalf of the Orthodox Christian Mission Center. Our primary task was simply to repaint St. George Church in Petion-Ville, but more importantly was to witness to the larger American Orthodox Church.

The Church in Haiti is isolated. Many have taken baptism in the Orthodox Church, but only knowing their community. We were there to love them and affirm their community and ministry and to encourage their work. The challenges Fr. Michael faces in Haiti are tremendous. The Haitian culture is radically different than ours. It is a beautiful culture. I fell in love with the people and the country minutes after stepping off the plane.

The Haitian culture is not better or worse than our culture, it is just different. It would be arrogant of any American to think different. Some of the most positive aspects of the culture are the people's modest dress. No suggestive clothing. Instead they dress in a way that honors God. Women always wear dresses and men long pants. In all their poverty their clothes are clean and they are very neat in appearance. They are more polite than Americans and have a great sense of humor. As a people they have a real faith and belief in God. As a priest, wherever I went in a cassock I was well respected. Fr. Michael's task is to baptize the culture, to bless the good and preach the Gospel, and to those who would accept the fullness of the Orthodox Gospel, baptize them. There is fruit in his ministry.

In thirteen years Fr. Michael reports around 300 baptisms. His whole church, including himself, are converts. Fr. Michael is an evangelist. To those who have studied the lives of Sts. Innocent and Herman of Alaska and St. Nicolas of Japan you would see Fr. Michael organically modeling the same thing. Fr. Michael has translated the services into Creole. Fr. Michael genuinely loves the people. He affirms the people. He condemns sin and not the sinner. He is well known. Everywhere we went, someone called out his name. When I got on the airplane in Miami, I was asked if I was a priest and I responded yes, an Orthodox priest. The lady responded "You must be going to see Fr. Michael."

There are two major challenges in Haiti. The extreme poverty and racism. The rich are very rich, and the poor, very poor. The white people look down on the blacks and are even afraid to touch them! To illustrate this, according to Fr. Michael there were many white Orthodox from the old country who were excited when he arrived to start a church. When too many Haitians joined the church, the whites left the church. These and other white (and Haitian) businessmen keep getting richer as the poor get poorer. They live in great mansions sur-

rounded with high walls with guards with shotguns. Driving past one mansion I saw a poor Haitian woman sitting against the wall of a mansion with just some fruit she hoped to sell. A little later, we came upon a mansion of a wealthy Haitian woman leaving the gate of her home in a Mercedes. Her guard with shotgun in hand stood at the gate watching for traffic. Within 5-10 minutes of her mansion 100,000 Haitians are literally starving in the poorest parts of Port au Prince, living in shacks and boxes. This is a real life "Rich man and Lazarus."

Fr. Michael made the point that Haiti was in the backyard of the US, a one and a half hour flight from Miami. This thought came to my mind: We Americans are the rich man. Haiti is Lazarus. We American Orthodox are the rich man. The Orthodox Church in Haiti is the poor man. We may resist the thought, but it could not be truer. America is the rich man. There is no sin in being rich. The job is that we be good stewards. Recently a Roman Catholic priest, who is a friend of the Orthodox, retired in Jacksonville. In an interview he made this statement "The biggest problem in America is that we confuse need, with want."

The Orthodox Church in America needs to reach out and help our poorer brothers and sisters who are missionaries. Jesus said "Truly, I say to you, it will be hard for a rich man to enter the kingdom of heaven. It is easier for a camel to go through the eye of a needle than for a rich man to enter the kingdom of God." (Mt 19:23) Our task is to learn to go through the eye of a needle. This takes a great effort, but with God all things are possible. (Mt 19:26)

There is a great responsibility that goes with riches. The Church in America is just like the Church in Laodicea, where Christ stands in its midst (Rev. 1:13). Christ, speaking to the Church of Laodicea, says this: "You say, I am rich, I have prospered, and I need nothing; not knowing that you are wretched, pitiable, poor, blind, and naked." We in our wealth and comforts think we are well and instead Christ tells us we are spiritually wretched, pitiable, poor, blind and naked. "Therefore I counsel you to buy from me gold refined by fire, that you may be rich, and white garments to clothe you and to keep the shame of your nakedness from being seen, and salve to anoint your eyes, that you may see. Those whom I love, I reprove and chasten; so be zealous and repent." We need to buy gold from Christ that is refined by fire, and put on our baptismal garment again to cover our nakedness and let Christ anoint our eyes, so we can see life from His perspective and not our materialistic dimmed perspective, and serve others.

As Orthodox Christians we exist for others. This is the Gospel. We must "lay aside our earthly cares" and

Cont. on page 15

SOLIA AUGUST 1999

CONVOCATION 50TH ANNUAL A.R.O.Y. CONFERENCE

SEPTEMBER 2-5, 1999

In accordance with Article II, Section 2, of the A.R.O.Y. Constitution and By-Laws, notice is hereby given that the Annual Conference of the American Romanian Orthodox Youth will be held at St. George Cathedral, 18405 W 9 Mile Road, Southfield, MI - (248) 569-4833.

+NATHANIEL, Bishop
Tom Rosco, President
John E. Lazar, Secretary

SCHEDULE OF EVENTS

Thursday, September 2

- 6:00 p.m. Welcome reception
- Delegate registration
- 8:00 p.m. Diamond Jack's Riverboat tour

Friday, September 3

- 9:00 a.m. Matins
- 10:00 a.m. Divine Liturgy
- 12:00 p.m. Brunch
- Choir rehearsal
- Delegate registration
- 2:00 p.m. Invocation of the Holy Spirit
- Conference convenes (session 1)
- Workshop 1
- 6:30 p.m. Dinner
- 8:00 p.m. Evening affair: "Motor-city Magic"

Saturday, September 4

- 8:00 a.m. Breakfast
- Late registration
- 9:00 a.m. Conference reconvenes (session 2)
- Workshop 2
- 12:30 p.m. Lunch
- Choir rehearsal
- 2:00 p.m. Conference reconvenes (session 3)
- Elections
- Delegate photographs
- 6:00 p.m. Great Vespers
- 7:00 p.m. Dinner
- 8:30 p.m. Evening affair: "Remember when..."

Sunday, September 5

- 8:30 a.m. Matins
- 9:45 a.m. Entrance of the Bishops
- 10:00 a.m. Hierarchal Divine Liturgy
- Parastas
- 12:00 p.m. Dignitary Reception
- 1:00 p.m. Conference Banquet
- 6:30 p.m. Social hour
- 8:00 p.m. Presentation of Debutantes
- 9:00 p.m. Cotillion Ball

HOTEL ACCOMMODATIONS

The Michigan Inn

16400 J.L. Hudson Drive, Southfield, Michigan 48075
(248) 559-6500

Rates: \$58.00 + tax / night for 2 double or 1 king bed

Reservation Deadline: AUGUST 15, 1999

Mention "AROY Anniversary Conference"
to receive special rate

Shuttle service available from airport, church &
hotel — Contact Cathedral office

See *Calendarul Solia 1999* p. 124

for directions to Cathedral

Special Guest of the AROY Conference

His Eminence, Archbishop IOSIF
of Paris

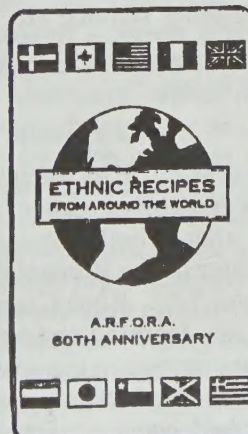
Archdiocese of the Romanian
Orthodox Church for Western
and Southern Europe

The Sisterhood of Martha & Mary Invites all Clergy Wives of the Romanian Diocese to the PREOTESE RETREAT

September 24-26, 1999

Vatra Romanesca
Grass Lake, Michigan

ARFORA ANNIVERSARY COOK BOOKS

Cookbooks make excellent
shower gifts, housewarming
gifts, thank you gifts,
welcome to the neighbor-
hood gifts, birthday gifts,
etc.

Purchase yours by contact-
ing Louise Gibb (330) 448-
6939 or write to: 837
Lynita Dr., Brookfield,
OH 44403.

Cost: \$15.00 (Includes
shipping)

FIRST OCA "BOOT CAMP"

Participants at the Boot Camp held at the Vatra

"This is a very helpful program ..."

"I see Boot Camp to be a vital support group that will definitely make a difference in my life and hopefully the life of our church."

"A totally excellent experience; timely, relevant, extremely helpful for our situation. I feel God has truly spoken to us."

"... clear, logical, and practical presentation of the material."

"I valued all the time spent!"

"Exceeded expectations."

"Good beyond Hope."

"An extremely well organized, appropriate presentation: very practical advice on growth, blending visions, etc."

"I now have a vehicle for planning and communicating that I never had before."

"... well pleased."

Judging from the above comments made by attendees at the Office of Church Growth and Evangelism's first Boot Camp, it proved an unqualified success. Held at the Vatra, conference center of the Romanian Episcopate, Grass Lake, MI, June 7-11, Boot Camp was an intensive three-day process, learning and applying church growth strategies for evangelism in parish life. One participant noted, *"It was emphatically not a program, and I found that I had come expecting some sort of program/package. This is better."*

Nine teams, representing parishes in four dioceses, attended. Each team, headed by its priest, focused on specific plans of ministry and evangelism to implement upon returning home. As one Boot Camper replied, *"I feel everyone present — each church — had personal attention, and we zeroed in on their problems as well as their strengths."* Another said, *"The other ideas, problems, and dynamics of other parishes were more informative than I would have imagined."*

Coached by professionals in the field of Church Growth, each team was challenged to develop key growth strategies for its own ministries at home. The teams represent every type of church situation, from the new mission plant to established urban parish. Follow-up will be provided

by a system of O.C.A. clergy who have undergone training by the Church Multiplication Training Center, originator of the Boot Camp program.

Boot Camp provides for more effective stewardship by concentrating resources. Consequently in the future, parishes will be expected to attend Boot Camp prior to receiving on-site assistance from the Office of Church Growth and Evangelism. Because no parish can grow effectively without the active leadership of its priest, each team must be headed by clergy. Attendance of the priest's wife cannot be stressed enough for maximum effectiveness. Lay involvement is likewise essential, because no church can reach its growth potential without active lay ministry.

As Boot Campers found out, the key issue in church growth will always be, *"What are the core parish values which drive its ministry?"* The answer to that question is unique to each situation. Ministry to university students might drive the ministry in one parish while ministry to "soccer moms" might be the focus in another or outreach to the Spanish-speaking of the neighborhood the calling of a third. The Boot Camp setting provides three days of training, to equip saints for the work of ministry. Two Boot Camps are already in the planning stages for 2000.

A special note of thanks is due to His Grace, Bishop Nathaniel of the Romanian Episcopate, the Orthodox Brotherhood, the ARFORA, and Preoteasa Elisabeta Caplat, through whose generosity and hospitality this first Boot Camp was able to be held at minimum cost to participants. ✱

Rev. Fr. John Reeves

C.O.R.A. MEETS

On June 25, the Congress of American Romanians (CORA) held an all day conference which coincided with the Smithsonian's Folk Life Festival. This year, Romania was one of the featured countries on the Mall in Washington. With so many CORA members attending the festival in Washington, CORA provided an opportunity for them to learn more about the current US-Romanian political and economic status.

The presenters included Ambassador **Larry Napper**, Professors **Charles King** and **Vladimir Tismaneanu**, authors and scholars; Ambassador to Romania from the US, **James Rosapepe**; **Thomas Dine**, President of Radio Free Europe / Radio Liberty; **Steve Flanagan**, Special Assistant to President Clinton in the National Security Council; and, Ambassador to the US from Romania, **Mircea Geoana**. Members of the **Central and East European Coalition (CEEC)**, an organization to which CORA belongs, also made a presentation.

Ambassador Napper, who is the "Coordinator for East European Assistance," spoke about US assistance to Romania and its neighbors. He called Romania the "engine of Southeast Europe," and discussed bilateral assistance to Romania in light of Romania's cooperation with NATO in response to the crisis in Kosovo. In exchange for money from the US and Central Europe for economic and technical assistance, Romania must commit to reform, guarding private sector investment from corruption and crime. He outlined the bilateral American assistance program (SEED) which potentially can be \$43 million in funding and \$14 million in budget support. However, in questioning the Ambassador, it was made clear that funding levels for all US assistance asked of the US Congress by President Clinton are in real jeopardy. Mr. Armand Scala, President of CORA, pointed out that the President's request is not even 1% of the budget of the USA. He made an appeal to the audience to write to their members of Congress, asking for their support of greater foreign assistance, not less.

Professor Charles King (Ratnu Chair, Georgetown University) and **Professor Tismaneanu** (Center Director for European Security, University of Maryland), spoke from both historical and current perspectives. Dr. King felt that perhaps Romania has been the most stable domestic democracy in that part of the world since 1989 and may be a model for other countries. Professor Tismaneanu listed the many problems (inflation, crime and corruption) in Romania, but made it very clear that Romania is a viable democracy.

Radio Free Europe and Radio Liberty faced virtual extinction two years ago, but today, the information requirements make their work very important to the people of Eastern and Central Europe. According to **Tom Dine**, RFE and RFL exist in order to provide objective reporting of the news and to preserve and expand the sphere of freedom, democracy, human rights, market economy, politics, etc.

The White House representative, **Steve Flanagan**, stated that relations between the governments of the US and Romania are at an all time high, in large part be-

NEW BOOK

The Orthodox Church in Cleveland, 1896-1999. V. Rev. Fr. Vasile Hategan. New Varatic Publishing, Lake George, CO, 1999, 158 pages.

In the acknowledgement, with his now proverbial modesty, the Archpriest Vasile Hategan, a pillar of American and Romanian-American Orthodoxy, and the author of many books and of thousands of studies and articles, says that his book is "mostly a compilation of histories of the various Orthodox parishes in the greater Cleveland area." The truth is that the book is much more than that.

The first four chapters accurately sketch the history of Orthodoxy in America, her tribulations, spread, beginnings and development in the Greater Cleveland area. Fr. Hategan does not simply present the historical facts; rather, he interprets them and gives a very captivating explanation of how this religious belief has become a part of the American way of life and even, we can say, a credible alternative. He candidly points out the posi-

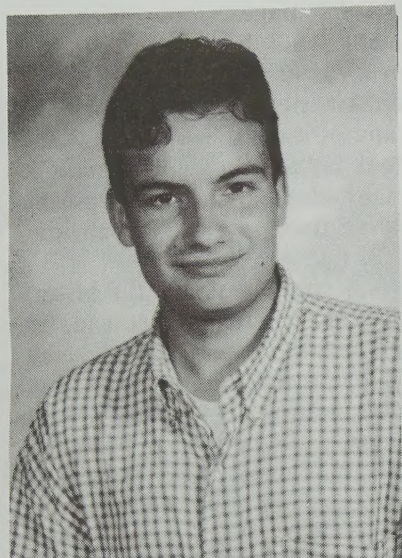
Cont. on page 11

cause of the Romanian Government's support for NATO and the US during the Kosovo crisis, recognizing how difficult it was for Romania to take its position. Mr. Scala stated that the issue of Romania's economic situation cannot be pleasing to the US Government.

Eloquent presentations were made by **Ambassadors Rosapepe and Geoana**. The US Ambassador spoke positively about US business opportunities in Romania, noting that 1,300 Romanian companies, 2 of 5 national banks, and the national telephone company have been privatized. Romania is a member of the World Trade Organization and is in the final agreements regarding the International Monetary Fund. Romania's Ambassador Geoana focused on Romania's future, noting several positive developments: 1) Romania's chairmanship (2000-01) of the Organization on Security and Cooperation in Europe (OSCE), the largest transatlantic organization. 2) Possible upgrading of Romania's associate membership status in the European Union. 3) Four point focus on the Romanian-American community which includes the establishment of honorary consulates in Boston, Las Vegas, Cleveland, Detroit, Denver, Virginia and Louisiana. He was candid in discussing Romania's current problems, yet positive in discussing prospective solutions.

Americans representing the Slovak and Georgian communities in the US, joined by Mr. Scala, discussed the common concerns of the **Central and East European Coalition (CEEC)**, a 19 member organization which meets Wednesday mornings at the Armenian Assembly offices in Washington. Founded in 1993, these member organizations represent up to 22 million Americans and have earned a great deal of respect in "official" Washington. Among the issues these organizations share in common are: US security (NATO enlargement), increases in foreign assistance to Central and Eastern Europe, democracy building, and protection against foreign intrusion in that area of the world.*

CONGRATULATIONS GRADUATES!

Octavian Timaru

Octavian Stefan Timaru graduated from Plano Senior High School on May 25, 1995. He is the grandson of Vasile and Paraschiva Timaru of Toronto, Canada and the son of Theodore and Rodica Timaru of Plano, Texas. Octavian and his family are members of St. Mary's Romanian Orthodox Church in Colleyville, TX. A National Merit Scholarship recipient,

Octavian was this year's Valedictorian, graduating 1st in a class of almost 1700 students, the largest graduating class in Texas. He was recently named one of the twenty members of the Texas All-Academic Team and also received the Microsoft Scholarship for excellence in computer science. Out of a pool of over 18,000 candidates, Octavian was among the 2,000 students admitted to Harvard University this fall. At Harvard, he plans to major in Computer Science and Economics. Congratulations Octavian, we are very proud of you!

Jessica Andrews

Jessica Elizabeth Andrews, daughter of Tom and Betty Andrews and granddaughter of Aurelia Ciocanea, graduated with Honors from North Olmsted High School, where she received the Ohio Award of Merit and the President's Award of Educational Excellence. In her senior year, Jessica also attended Cleveland State University through the Post-Secondary Options Program, where she earned college credit. During her high school career, Jessica received an Academic Letter and Chevron, was a member of the National Honor Society, and was listed on the Honor Roll and named

a Renaissance Scholar every quarter. She was also chosen for the **Who's Who Among High School Students** publication. Jessica was a member of Eagle's Nest Theatre, a member of International Thespian Troupe 2083, and was the only senior to have an acting role in each production since her freshman year. She appeared in her first musical this spring, *Guys and Dolls*. Jessica's other activities included Yearbook, Key Club, and Environmental Club, as well as French Club and was excited to travel to London and Paris last summer with her class. Jessica was seen daily on NTV, her high school's video production class, which is a student-produced program showcasing events and student life at the high school. Outside of school, she volunteered over 250 hours at Fairview Hospital.

ST. MARY FEAST DAY 5TH Annual Picnic & Dance

VATRA ROMÂNEASCĂ

Hosted by Sts. Peter & Paul Church,
Dearborn Heights, MI

Special Guest:

His Eminence, Archbishop IOSIF of Paris
Archdiocese of the Romanian Orthodox
Church for Western and Southern Europe

SATURDAY, SEPTEMBER 11, 1999

10:00 a.m. Hierarchal Divine Liturgy
12:00 p.m. Music
1:00 p.m. Picnic Begins
(Food & Drink for sale all afternoon)
1:30 p.m. Dance
- 9:00 p.m.

VALAHIA ORCHESTRA
Chicago, Illinois

Admission at Gate: \$6.00 / \$2.00 under 12 years

Jessica and her family are members of St. Mary's in Cleveland, Ohio where she has attended Church School, is a member of the church choir and Cleveland AROY, holding the offices of Recording Secretary and Treasurer, and is currently an auditor and delegate to this year's convention in Detroit. In 1997, she tied for First Place in the AROY Writing Extravaganza. Jessica attended the Vatra Religious Education Camps for 6 years and has been a counselor for the Junior and Senior camps. She has danced with the Sezatoarea Romanian Dance Group for 13 years and was the instructor of the Junior Dance Group for two years. She is also a member of the Carpatina Society of the Union and League.

Jessica will attend Ohio State University in the fall, where she has been admitted into the Honors College and named a University Scholar. She plans to major in Pre-Medicine and Criminal Justice, with hopes of becoming a Forensic Pathologist. ✻

ANTIDOTE TO THE RADIOACTIVITY OF HATRED

With sincerity and pain, by word and action, the Orthodox Autocephalous Church of Albania has repeatedly expressed her full assistance to our Kosovo refugee brothers and sisters. At the same time, she has persistently proclaimed that the oil of religion must never be used to increase conflicts, but instead be used to heal wounds and calm hearts.

Now, after the cessation of armed conflict, all religions are called to work together for peace and reconciliation. Particular respect should be shown to every religious symbol and monument (be it a mosque, church, teke, or monastery). A basic presupposition for peace and justice, that all of us are seeking in our region, is first of all respect for whatever is consecrated to the God of peace and justice. When monuments of worship are destroyed, then whatever has been most precious and hopeful throughout the centuries is hurt.

After the return of democracy in Albania, all religious communities have tried to cultivate not only tolerance and respect for one another, but even something greater - a harmonious cooperation for the good of the entire society, both for those who believe in God as well as those who do not believe in Him. In all the Balkans, and especially now in Kosovo, the different religious communities must draw from the deepest and most genuine layers of our teachings and tradition and become inspired workers of reconciliation and peace. We should take the initiative in building a free and just society which will respect the religious freedom of everyone, no matter what he or she believes.

Blessed are those in this historic time who boldly and self-sacrificially offer sincere love, which is the only antidote against the spontaneous hatred that has been sown in our region and threatens it immediately, and in the long term, as dangerous radioactivity. ✽

+ANASTASIOS

Archbishop of Tirana, Durres and All Albania
24 June 1999

WORLD CHURCH NEWS

His Holiness Catholicos Karekin I Passes Away

On June 29, after a long battle with cancer, His Holiness Karekin I, Catholicos of All Armenians, fell asleep in the Lord. The Armenian nation went into mourning following the Catholicos' death, and the Holy See announced a 40 day national mourning period. At a prayer service in memory and honor of the Catholicos in the Cathedral of the Armenian Patriarchate in Istanbul on July 1, His Holiness Ecumenical Patriarch Bartholomew related the following about his friend in Christ: "As Pontiff of the worldwide Armenian Apostolic Church, Catholicos Karekin was a voice of clarity and dynamism in ecclesiastical circles, and his election as Supreme Patriarch was the culmination of a remarkable career, during which he served a long time as the Catholicos of the Great House of Cilicia, developed a substantial scholarly reputation and provided distinguished leadership in the ecumenical arena. Many will remember him participating in conferences and international meetings always with his smile, his humility and his great enthusiasm ... This great ecumenical pioneer with a deep Christian faith ... served the Church of Christ with a deep commitment to his ministry and belief, offering vessels of our Lord's teaching as a source of hope, love and endurance, perseverance and renewal of all humanity. He struggled with courage and conviction for the sacred goal that Christianity has to overcome its divisions and hostilities of the past and search for the unity of the Church we all pray for."

Church Destroyed and Orthodox Priest Murdered in Russia

In mid July, the Archpriest Boris Ponomarev, rector of the Church of St. Elijah at Mozhaishk, was murdered, and the church of St. Philaret at Zelenograd was burned. The perpetrators are not yet known, but most speculate that the crimes are due to political extremism, interreligious enmity and terrorism.

Cont. on page 16

New Book *Cont. from page 9*

tive aspects of the historical development as well as the tribulations, points of contention and shortcomings.

Chapters five to seventeen present the Orthodox parishes of Cleveland which belong to communities of different ethnic backgrounds: Russian, Romanian, Greek, Serbian, Ukrainian, Arab, Albanian, Bulgarian. Additionally, these chapters cover aspects of the history of the all-English parishes, monasticism in the Cleveland area, inter-Orthodox cooperative efforts, individual Orthodox cooperative contributions, Oriental parishes (Armenian and Coptic) which are not in communion with the Orthodox Church but participate in some inter-Or-

thodox activities.

In the Epilogue, Fr. Hategan says: "The history of the Orthodox Church in Greater Cleveland contained herein is not finished. The Church continues to grow and develop. ... We must be grateful for what was achieved so far."

The book is an elegant publication and the design on the cover (composed by Nicolae Enache and Fr. Remus Grama) is inspiring. This excellent book of history, religious and cultural development and social becoming is available from: ROEA, PO Box 185, Grass Lake, MI 49240-0185. \$9.95 + \$3.00 shipping. ✽

Alexandru Nemoianu, Archivist
V.D. Trifa Romanian-American Heritage Center

PARISH REGISTER

BAPTISMS

Avram, Diana Marcela, daughter of Marcel & Ramona Avram, Toronto, ON. St. George, Toronto, ON. Godparents: Mircea Pelici & Violeta Milos.

Bates, Ilieana, daughter of Randy & Mari Bates, Trinidad, CA. Holy Resurrection, Hayward, CA. Godparents: Anton Muntean & Ioana Smultea.

Bell, K.C. Ashton, son of Roger & Carmen P. Bell, Atlantic Beach, FL. St. Anne, Jacksonville, FL. Godparent: Carmen Ivan.

Bell, Zachry Renay, son of Roger & Carmen P. Bell, Atlantic Beach, FL. St. Anne, Jacksonville, FL. Godparent: Carmen Ivan.

Beranek, Natalya Sophia, daughter of Jeffrey & Eva Marie Beranek, Arlington, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Godparents: Albert & Mindy Mokhiber.

Betiu, Victoria Tiffany, daughter of Christina Betiu & Matthew Erickson, Calgary, AB. St. Mary, Calgary, AB. Godparents: Michael Betiu & Ana Adamache.

Bowanko, Rachel Catherine, daughter of David & Mary Catherine Bowanko, Falls Church, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Godparent: Leah Clark.

Bosoc, Sebastian Daniel, son of Dragos & Corina S. Bosoc, Schomberg, ON. St. George, Toronto, ON. Godparents: Gheorghita & Liliana Irimescu.

Bugariu, Andrea Sydney, daughter of Emil & Irina D. Bugariu, Sterling Heights, MI. Descent of Holy Spirit, Warren, MI. Godparents: Aurel & Zorita Bugariu.

Bunea, Maria Karina, daughter of Corina M. Bunea & Victor Sahanb, North York, ON. St. George, Toronto, ON. Godparent: Alina Alexeanu.

Cherpes, Claudia Nicole, daughter of Mark & Victoria Cherpes, Falls Church, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Godparents: Panagiotes & Cindy Cherpes.

Cielinski, Daniel, son of Curtis & Anca L. Cielinski, Gainesville, FL. St. Anne, Jacksonville, FL. Godparents: Ioan & Adriana Surdu.

Ciurea, Paul Theodor, son of Adrian & Ileana Ciurea, North York, ON. St. George, Toronto, ON. Godparents: Cristian & Eugenia Stan.

Condurateanu, Maria Bianca, daughter of Octavian & Lidia Condurateanu, Jacksonville, FL. St. Anne, Jacksonville, FL. Godparents: George & Virginia Petre.

Covic, Maria Alexandra, daughter of Adrian & Adina Covic, Mayfield Heights, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Godparent: Aglaia Barcan.

Curelea, Christian Alexandru, son of Vasile & Mirela Curelea, Toronto, ON. St. George, Toronto, ON. Godparents: Alexandru & Cecilia Dinu.

Farabaugh, Kayla Ann, daughter of Craig & Donna C. Farabaugh, Alexandria, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Godparent: Danielle Sheypuk.

Farabaugh, Michael Craig, son of Craig & Donna C. Farabaugh, Alexandria, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Godparent: Laureen Sheypuk.

Ghita Bianca Nicole, daughter of Mircea & Tanta Ghita, Dearborn, MI. Descent of Holy Spirit, Warren, MI. Godparents: Michael & Mariana Ghita.

Habib, Matthew Joseph, son of David & Becky Habib, Kelowna, BC. St. Mary, Calgary, AB. Godparents: Michel Habib & Simone Skaff.

Habib, Michael Androus, son of David & Becky Habib, Kelowna, BC. St. Mary, Calgary, AB. Godparents: Michel Habib & Simone Skaff.

Haiduc, Cristian Daniel, son of Adrian & Anca V. Haiduc, Bethlehem, PA. Holy Cross, Alexandria, VA. Godparent: Doina Joseph.

Hanson, Eleni Kallista, daughter of Rick & Lynn Hanson, McLean, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Godparents: Joseph & Susan Kumbera.

Heatwole, David, son of John & Kathleen R. Heatwole, Fremont, CA. St. Mary, Falls Church, VA. Godparents: David & Gemma K. Phelps.

Jarrett, Joshua Ettan, son of Stewart & Elizabeth T. Jarrett, Alexandria, VA. Holy Cross, Alexandria, VA. Godparent: Elias Gebrezziabher.

Kass, David Jr., son of David & Alida E. Kass, Alexandria, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Godparent: James G. Jatras.

Klysh, Matthew David, son of Myron & Marion Klysh, Winnipeg, MB. St. George, Winnipeg, MB. Godparents: William Klysh & Ihor Pawlyshyn.

Marcu, Eliana, daughter of Virgil & Amalia Marcu, San Leandro, CA. Holy Resurrection, Hayward, CA. Godparents: Nicholas & Catalina Dellas.

Pascutiu, Alexandru Sever, son of Nicoletta C. Pascutiu & Mihai Sever, Troy, MI. Descent of Holy Spirit, Warren, MI. Godparents: Feliciu & Ioana Moldovan.

Reeves, Justin Michael, son of Dan & Diana Reeves, Shaker Heights, OH. St. Nicholas, Alliance, OH. Godparents: John & Judy Blebea.

Schiopu, Stefan Lucian Victor, son of Ana Maria Schiopu & Kevin McGhie, Hayward, CA. Holy Resurrection, Hayward, CA. Godparents: Alexandru & Elena Dumitrescu.

Stan, Armand Silviu, son of Ludovic & Mihaela S. Stan, Belleville, MO. St. Thomas, St. Louis, MO. Godparents: Gheorghe & Aurelia Zidaru.

Straulescu, Child, daughter of Adrian & Daniela Straulescu, Elkins Park, PA. Descent of Holy Spirit, Elkins Park, PA. Godparents: Adrian & Luminita Dumitrescu.

Tanasescu, Alex, son of Adrian & Monica Tanasescu, Calgary, AB. St. Mary, Calgary, AB. Godparent: Octavian Poptean.

Thorne, Scott Angus Edward, son of David & Mary Thorne, Yorkton, SK. St. George, Winnipeg, MB. Godparents: Timothy & Colleen MacLellan.

Toth, Alexandra Julia, daughter of Vilmos & Adina Toth, Cleveland, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Godparents: Sorin & Laura Friscan.

Trocea, Cesar Dumitrus, son of Tiberius & Adina Trocea, Detroit, MI. Descent of Holy Spirit, Warren, MI. Godparents: Nicolae & Floare Burada.

Tudorica, Julia Alexandra, daughter of Manuel & Raluca Tudorica, Etobicoke, ON. St. George, Toronto, ON. Godparents: Radu & Mihaela Iatan.

Ulea, Nicole Alexandra, daughter of Bogdan & Neli Ulea, Walnut Creek, CA. Holy Resurrection, Hayward, CA. Godparents: Marius & Mihaela Lupan.

Cont. on page 13

SOLIA AUGUST 1999

RECEIVED INTO THE CHURCH

- Berg, Stephen**, Arlington, VA. St. Mary, Falls Church, VA.
Rev. Fr. Alexander Webster.
- Chang Wong, Suzette Vanessa**, Fairfax, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Rev. Fr. Alexander Webster.
- Dawson, Denise J.**, Regina, SK. St. George, Dysart, SK. V.
Rev. Fr. Daniel Nenson.
- Kass, Alida Eugenia**, Alexandria, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Rev. Fr. Alexander Webster.
- Kass, David Sr.**, Alexandria, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Rev. Fr. Alexander Webster.
- Le, Tranghaiu Huy**, Jacksonville, FL. St. Anne, Jacksonville, FL. Rev. Fr. Adrian Balescu.

MARRIAGES

- Coja, Valentin and Stefania Haralabie**, Philadelphia, PA.
Descent of Holy Spirit, Elkins Park, PA. Godparents: M/ M Mitru Costea.
- Devine, Gary Brian and Anna Jonascu**, Canton, MI. Sts. Peter & Paul, Dearborn Heights, MI. Godparents: Daniel & Maria Plantus.
- Dumba, Mark Andrew and Denise Jennifer Dawson**, Dysart, SK. St. George, Dysart, SK. Godparents: Alex & Lauri Gherasim.
- Hickey, Michael Joseph and Christine Nicole Schweitzer**, Canton, OH. St. George, Canton, OH. Godparents: Dr. David & Susan Barsan.
- Le, Tronghieu Huy and Ileana Saveta Popa**, Jacksonville, FL. St. Anne, Jacksonville, FL. Godparents: Ravi & Florica Chandra.
- Luca, Emilian and Monica Luca**, Toronto, ON. St. George, Toronto, ON. Godparents: Zeno & Gabriela Sirbu.
- Paftaluta, Marinel and Alina Novacut**, Toronto, ON. St. George, Toronto, ON. Godparents: Vasile & Elena Bobotan.
- Petroi, John and Rebecca Lynn Lafay**, Dearborn Heights, MI. Sts. Peter & Paul, Dearborn Heights, MI. Godparents: Mircea & Leontina Puia.
- Piro, Francis Joseph and Liliana Cornelia Carstea**, Rochester Hills, MI. Descent of Holy Spirit, Warren, MI. Godparents: George & Marieta Marcu.
- Stan, Ludovic Ovidiu and Mihaela Stama**, Belleville, IL. St. Thomas, St. Louis, MO. Godparents: Gheorghe & Aurelia Zidaru.
- Stanescu, Lucian Mihai and Carmen Emilia Mihalcea**, Hollywood, FL. Holy Resurrection, Hayward, CA. Godparents: Horia & Monica Giuroiu.

DEATHS

- Bosoi, Tudor**, 72. St. Anne, Jacksonville, FL.
- Galatiuk, Neil (Eli)**, 83. St. John, Shell Valley, MB.
- Gheran, Anna**, 91. Sts. Peter & Paul, Dearborn Heights, MI.
- Hicks, Anne Marie**, 77. Sts. Peter & Paul, Dearborn Heights, MI.
- Holovaci, Simeon**, 77. St. John the Baptist, Shell Valley, MB.
- Ivan, Leona**, 84. Sts. Peter & Paul, Dearborn Heights, MI.
- Lazarescu, Corneliu**, 49. St. Anne, Jacksonville, FL.
- Martin (Martiniuc), James (Demetru)**, 84. St. John, Shell Valley, MB.
- Marusca, Maria Letitia**, 76. Holy Resurrection, Hayward, CA.
- Samoila, Flora**, 69. Descent of Holy Spirit, Warren, MI.

CALENDARUL SOLIA 2000

Annual Almanac

Published by the Romanian Orthodox Episcopate of America in December 1999 for all parishes throughout the U.S. and Canada.

ADVERTISING CONTRACT

RATES & AD SIZES (ACTUAL)

Full Page (7" L x 4 1/8" W)	\$100.00 (U.S.)
Full Page (R.O.E.A. Parishes & Auxiliaries)	\$75.00 (U.S.)
One-half (1/2) Page (3 1/2" L x 4 1/8" W)	\$50.00 (U.S.)
One-quarter (1/4) Page (1 3/4" L x 4 1/8" W)	\$25.00 (U.S.)

Conditions

This order cannot be cancelled. Advertisements for less than one quarter (1/4) page cannot be accepted. The soliciting agent will furnish each advertiser with a complimentary copy of the almanac. No verbal agreements acknowledged.

DEADLINE: AUGUST 31, 1999

You are hereby authorized to publish the attached greeting, photograph, or advertisement in your **CALENDARUL SOLIA 2000**. I (We) agree to pay \$ _____ in advance for the space of

_____ Full Page _____ Half Page
_____ Quarter Page

Name: _____

Business / Parish Name: _____

Address: _____

City: _____

State/Province: _____

Zip/Postal Code: _____

Telephone/Fax: _____

*No receipts will be issued. Your check or money order made payable to the **ROMANIAN ORTHODOX EPISCOPATE** in U.S. funds is your receipt. Payment & Contract must accompany all advertisements.*

ROMANIAN ORTHODOX EPISCOPATE DEPT. OF PUBLICATIONS
PO BOX 185, GRASS LAKE, MICHIGAN 49240-0185 U.S.A.

(517) 522-3656 * Fax: (517) 522-5907

Internet Web Site — <http://www.roea.org>

Email — roeasolia@aol.com

- Sandu, Nicolae**, 41. St. Anne, Jacksonville, FL.
- Simionescu, Constance Ruth**, 94. St. Mary, Falls Church, VA.
- Sterescu, Vladimir**, 80. Holy Resurrection, Hayward, CA.
- Vernea, Maria**, 52. St. Anne, Jacksonville, FL.

FINANCIAL REPORT

EPISCOPATE SUPPORTERS

Olivia Dickerman, Ypsilanti, MI	\$250.00
M/M Dan Miclau, Middleburg Hts., OH	\$100.00
Maria Moraru, Dearborn, MI	\$100.00
M/M William Murray, Regina, SK	\$60.00
M/M Aurel Branea, Banning, CA	\$50.00
Ruby Fluter, Roseville, MI	\$50.00
Maria Gheordunescu, Dearborn Hts., MI	\$50.00
M/M Alexa Mindea, Morton Grove, IL	\$50.00
Charles Negulici, Canton, OH	\$50.00
M/M George Daba, Oak Park, MI	\$25.00
M/M Leonard Jones, Philadelphia, PA	\$25.00
V. Rev. Fr. Constantin Tofan, Canton, OH	\$25.00
M/M John C. Badila, Youngstown, OH	\$20.00
Marin Roman, Gary, IN	\$20.00
Chirila Ciuntu, Windsor, ON	\$15.00

MEMORIAM

Margareta Bulumete, Pembroke Pines, FL	\$200.00
(IMO George Bulumete)	
Maximo-Jones Families, Philadelphia, PA	\$100.00
(Camp Health Center - IMO Fr. John N. Toconita)	
National A.R.F.O.R.A.	\$50.00
(IMO Aneta Musta)	
Ruby Fluter, Roseville, MI	\$30.00
(IMO Husband George, Annette Cocar, Florence Sirb)	
Maximo-Jones Families, Philadelphia, PA	\$25.00
(IMO Nicolae Toconita)	
Maximo-Jones Families, Philadelphia, PA	\$25.00
(IMO Elena Maximo)	
Iuliana Campean, Grosse Pointe Pk., MI	\$20.00
(IMO Valentin Cornea - 12th Anniversary of Death)	

GENERAL DONATIONS

St. Anne, Pomona, CA	\$315.00
(Episcopate Sunday 1999-2000)	
Maximo-Jones Families, Philadelphia, PA	\$100.00
(Camp Health Center)	
Rev. Fr. George Schiop, Ridgewood, NY	\$100.00
M/M Nicholas Simon, Lansing, MI	\$100.00
(OCA Boot Camp Donation)	
M/M Oscar Mitson, Ft. Wayne, IN	\$100.00
(OCA Boot Camp Donation)	
Rev. Fr. Gheorghe Calciu, Burke, VA	\$30.00
Vioara Nikolajevic, Ridgewood, NY	\$20.00

EPISCOPATE DUES

Holy Trinity, Youngstown, OH	\$3,950.00
(1999-2000)	
St. George Cathedral, Southfield, MI	\$3,200.00
(1999-2000)	
St. Nicholas, Troy, MI	\$1,500.00
(1998-99)	
Holy Cross, Hermitage, PA	\$1,580.00
(1999-2000)	
Sts. Constantin & Elena, Indianapolis, IN	\$641.22
(1999-2000)	
St. Mary, Colleyville, TX	\$270.00
(1998-99)	
Descent of the Holy Spirit, Elkins Park, PA	\$30.00
(1998-99)	

HIERARCHAL SCHEDULE

June 27, Dearborn Heights, MI. Sts. Peter & Paul. Hierarchal Divine Liturgy for patronal feast day. Banquet.

July 1-4, Grass Lake, MI. Vatra Romaneasca. 1999 Church Congress. Thursday, Clergy Conference. Friday & Saturday, Congress Sessions. Sunday, Hierarchal Divine Liturgy. Banquet.

July 10, Warren, MI. Descent of Holy Spirit. Wedding of Liliana Carstea.

July 11, Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Hierarchal Divine Liturgy.

July 13, Englewood, NJ. Antiochian Archdiocese Chancery. Informal visit and lunch with Patriarch Ignatios of Antioch.

July 17-18, Ellwood City, PA. St. Elias. 85th Anniversary of parish. Saturday, Great Vespers & Reception. Sunday, Hierarchal Divine Liturgy. Banquet. *

SOLIA

June 19 - July 20, 1999

We gratefully acknowledge the following donations and subscriptions for the monthly newspaper Solia - The Herald:

FRIENDS

Sima Dragodan, Chicago, IL	\$75.00
Florica Nitescu, Calgary, AB	\$33.50
Chirila Ciuntu, Windsor, ON	\$15.00
Marin Roman, Gary, IN	\$12.00

SUBSCRIPTIONS

Mary Leidinger, Terre Haute, IN	
John De Mintici, Toronto, ON	
Arlene Lucas, Bradford, ON	

TROITZA CROSS FUND

Audrey J. Huston, Michigan Center, MI	\$100.00
M/M William Popescu, Las Vegas, NV	\$100.00
John & Stefani De Mintici, Toronto, ON	\$50.00
Psa. Victoria Moldovan, New Wilmington, PA ...	\$50.00
(IMO Florence H. Sirb)	
M/M Philip Todor, Troy, MI	\$30.00
Nick & Helen Moga, Hubbard, OH	\$25.00
(IMO Florence Sirb)	
Rev. Fr. & Psa. Raymond Samoila,	
N. Canton, OH	\$25.00
Louise Gibb, Brookfield, OH	\$25.00
Olga E. Petersen, St. Clair Shores, MI	\$20.00
(IMO Florence Sirb)	

MISSION FUND

International A.R.F.O.R.A.	\$118.25
(additional St. Paraschiva Funds)	

CAMP VATRA (D.O.R.E.)

Madalena Ilcus, Port St. Lucie, FL	\$20.00
--	---------

1999 CONGRESS BANQUET DONATIONS

\$2,500.00

St. Mary, St. Paul, MN

\$1,000.00

M/M Mihai Chiriac, Middle Village, NY

\$200.00

St. Elias, Ellwood City, PA

\$100.00

Dr. Eleanor Bujea, Regina, SK; Olivia Dickerman, Ypsilanti, MI; M/M Ted Gavala, North Hills, PA; Fr. & Ps. Catlain Mitescu, Claremont, CA; Philip & Myra Toconita, Roseville, MN; Frank & Jane Weiner, Indianapolis, IN; Fr. & Ps. Ian Pac-Urar & Family, Fairlawn, OH; Descent of the Holy Spirit, Elkins Park, PA; Presentation of Our Lord, Fairlawn, OH; St. Mary, Cleveland, OH; St. Mary, Elmhurst, NY

\$60.00

Fr. Simion Pavel, Chicago, IL

\$50.00

Fr. Constantin Alecse, Los Angeles, CA; Tom & Betty Andrews, North Olmsted, OH; M/M Percy Avram, Phoenix, AZ; M/M George Blebea, Alliance, OH; Petru & Marinica Bugariu, Roseville, MI; Alexandru Buzas, Ypsilanti, MI; Fr. & Ps. Leonte Copacia, Jr., Shelby Twp., MI; M/M Paul Costea, Dearborn Hts., MI; Fr. Casian Fetea, Astoria, NY; Fr. & Ps. Anton Frunza, Grand Blanc, MI; M/M Michael Glodich, Cleveland, OH; Fr. & Ps. Remus Grama, Cleveland, OH; Ioan D Ilieviciu, Naperville, IL; Fr. & Ps. Laurence Lazar, Southfield, MI; Fr. & Ps. John Limbeson, Los Angeles, CA; M/M Constantin Marandici, Sterling Hts., MI; Fr. & Ps. Onisie Morar, Woonsocket, RI; M/M David Pascu, Barberton, OH; M/M Valer Pufescu, Clinton Twp., MI; M/M George Ross, Schererville, IN; M/M John Serban, Pompano Beach, FL

\$45.00

M/M Nicolae Lungociu, Silver Springs, MD; Mike & Dolly Holtz, Strongsville, OH; Laura Mindrut, Chicago, IL; Alexa Mindea, Morton Grove, IL; Helen Muntean, Troy, MI; M/M Alex Nemoianu, Grass Lake, MI; Ion Tomos, Chicago, IL

\$30.00

M/M Jonel Maiogan, Mt. Prospect, IL; Dave & Sue Maxim, Macomb Twp., MI; George C. Cantor, Cleveland, OH; Fr. & Ps. Adrian Fetea, Merrillville, IN; M/M Nick Enachi, Cleveland, OH; Fr. & Ps. Romey Rosco, Dearborn Hts., MI; Velixaru Family, Chicago, IL

\$25.00

Stella Babiana, Woonsocket, RI; Dn/M David Wey, Indianapolis, IN; M/M Victor Chuka, Warren, OH; Mary Ann Zarb, Bloomfield Hills, MI; Aurelia Ciocanea, Cleveland, OH; Sister Veronica Crisan, Woodside, NY; Dr. Nicholas David, Canton, MI; Rodica Dicoi, Warren, MI; Archimandrite Felix Dubneac, Rives Junction, MI; M/M John Farcas, Hubbard, OH; Ruby Fluter, Roseville, MI; George Jonascu, Westland, MI; M/M Michael Kalugar, Madison Hts., MI; Fr. & Ps. Andrew Lesko, Redlands, CA; Peter Lupsor, W. Bloomfield, MI; M/M Robert Merchant, Griffith, IN; Valeriu Morariu, Morton Grove, IL; M/M Tudor Murgoci, Kitchener, ON; Florence Nicolici, Mt. Prospect, IL; Mihai Nutza, Canoga Park, CA; Dn/M David Oancea, Jackson, MI; Olga Petersen, St. Clair Shores, MI; Fr. Ioan Poptelecan, St. Paul, MN; M/M Daniel Poroch, St. Clair Shores, MI; Fr. & Ps. Dumitru

Baptizing a Culture *Cont. from page 6*

the confusing of needs and wants and pursue the work of serving others. The Orthodox Church in Haiti truly sits at the gate of the rich American Church. So do Mexico and all the Caribbean. We must get out of ourselves and help others, not only in finances, but in time. The harvest is plentiful and the laborers are few. If you want to experience God, the presence of the Holy Spirit in your life, get out of your comfort zone and get on a plane and help the missionaries reap the harvest. God has work for you to do: giving to support missions above the tithe, and to go put your hand to the plough and work!

We thank God for the opportunity to serve the Church in Haiti and the Haitian people. We also thank those who supported our work with prayers and gifts above the tithe. We also thank Fr. Michael and all our Haitian brothers and sisters who were so hospitable to us. Team members were: Fr. Ted Pisarchuk, Stan Sanford, Coulter Kirkpatrick, and Jamie Davis.

Sasu, Miramar, FL; Dita Sandru, Southfield, MI; Mary Katherine Stanesa, Dearborn, MI; E.R. Stepanski, Southfield, MI; John & Mary Tilea, Youngstown, OH; M/M Mihai Tipa, Redford, MI; Fr. & Ps. Cezar Vasiliu, Montreal, PQ

\$20.00

Fanica Albu, Dearborn, MI; Anonymous; Ioan Nioa, Sterling Hts., MI; Ioan & Lenuta Braiescu, Redford Twp., MI; Capatina-Rata Family; Mary Demetriade, Warren, MI; Florin Farca, Madison Hts, MI; Dan Fornade, Montreal, PQ; Mircea Ghita Family, Michigan; Georgia Kirillin-Han, Upland, CA; Paul & Jeanette Hildreth, Burton, MI; Anna Jonascu, Westland, MI; Victor Leahul, Redford, MI; Rebecca McMahon, Rochester Hills, MI; Teodor V. Morgos, Dearborn, MI; M/M Constantin Nicula, Livonia, MI; Cornel Pomenea, Colleyville, TX; Fr. Victor Runcanu, Ridgewood, NY; Fr. & Ps. Raymond Samoila, North Canton, OH; Karen & Ellen Schmidt, Indianapolis, IN; Marilyn Sipole, Indianapolis, IN; Florin Tanasa, Las Vegas, NV; Mihai Tipescu, Morton Grove, IL; Paul & Helen Tucholski, Detroit, MI; Fr. Constantin Tofan, Canton, OH

\$15.00

Ana & Dumitru Avram, Chicago, IL; Veta Buzas, Allen Park, MI; Eli Roman, Youngstown, OH

\$10.00

Archimandrite Theofan Koja, St. Louis, MO; Hiermonk Daniel Baeyens, Hermitage, PA; Nick Barbosa, Dearborn Hts., MI; Fr. Gregory Becker, Warren, OH; Ileana Brejea, Morton Grove, IL; William J. Clark, Los Angeles, CA; Radu Comsa, Dearborn Hts., MI; Chris & Brigitte Everhardus, Winnipeg, MB; Maria Gheordunescu, Dearborn Hts., MI; E. Lazar, Ypsilanti, MI; M/M George Nasea, Redford, MI; Petre Marinescu, Bloomfield Twp., MI; Silvia Roman, Westland, MI; Livia Sinea, Sterling Hts., MI

\$5.00

Petre & Cristina Alexandrescu, Atlanta, GA; C. Ciuntu, Windsor, ON

\$2.00

John & Carol Dordea, Kendallville, IN; Nicolae Oprea, Brasov, Romania

Episcopate Congress *Cont. from page 5*

Choir for the anticipated responses to the Sunday Divine Hierarchal Liturgy; the "Miorita Dance Ensemble" from Holy Nativity Parish, Chicago.

The Congress sessions were closed at 12:11 p.m.

Delegates enjoyed the rest of the day and were pleasantly entertained by the "Miorita" ensemble and an orchestra from the Detroit area at the dinner hour.

Sunday Hierarchal Divine Liturgy, July 4

In thanksgiving for God's many blessings on the Diocese, clergy and faithful gathered with their Hierarch to celebrate the Holy Eucharist.

Forty-one priests, four deacons and subdeacons and altar attendants served at the Holy Altar with His Grace, Bishop NATHANIEL. Responses were in Romanian and in English and a large number of faithful partook of the Holy Eucharist. The Mothers of the Holy Dormition Monastery and V. Rev. Archimandrites Roman (Braga) and Felix (Dubneac) were also present. Each clergy was named and presented to the faithful at the conclusion of the service. His Grace preached in English and then went to the shrine of "Our Lady of the Vatra" icon and sang a folk hymn in Romanian to the All Holy Virgin.

In thanksgiving to God for his many blessings, prayers were offered on the occasion of the United States Independence Day.

Delegates and guests enjoyed the festive banquet in the Pavilion Hall. The heat of the day was intense and perhaps, for this reason, the program was short. Among the guests on the dias were Mr. Viorel Badea, representative of the Romanian Government; Mrs. Georgeta Washington, President of the Union & League; Mr. Eugene Raicu, Chairman of the Board of the V.D.Trifa Center.

The event closed with the participants singing the "Hierarchal Anthem." ❀

World Church News *Cont. from page 11*

Patriarchs of Constantinople and Antioch Meet

The Ecumenical Patriarch Bartholomew and Patriarch Ignatius of Antioch formally opened the spiritual celebration of the 2000 year anniversary of the Incarnation of our Savior Jesus Christ on June 29, as they concelebrated the feast day of Sts. Peter & Paul in the church of the Chiefs of the Apostles Peter & Paul in Antioch, where those who believed in Christ were first called Christians. Patriarch Ignatius had recently visited with Patriarch Bartholomew for two days at the Phanar at which time they had many edifying discussions concerning many ecclesiastical issues.

International Christian Peace Group for Yugoslavia

In a telephone conference on July 19 of the Non-formal International Christian Peace Group for Yugo-

slavia, Canon Richard Marsh (ecumenical secretary to the Archbishop of Canterbury), reported on the visit made to Kosovo by a high-ranking delegation of the Church of England, led by Bishop Richard Chartres of London. The delegation met with representatives of the peace-keeping forces, the local Albanian community, hierarchs of the Serbian Orthodox Church, and the Orthodox population in Kosovo. According to the delegation, the Orthodox minority in Kosovo feel powerless and deprived of all rights; there is no room left for Serbs to live in the region. The participants discussed the convening of an international conference in September on just and lasting peace in Yugoslavia with substantial participation of the world Christian community.

Orthodox Journalists Establish International Association

Volos, Greece - The establishment of an international association of Orthodox journalists was the major outcome of a week-long conference for Orthodox media persons during May 16-23. Organized at the initiative of SYNDESMOS, the World Fellowship of Orthodox Youth, in cooperation with His Eminence Metropolitan Ignatios of Demetrias, the conference brought together over 75 journalists from 23 countries. Among them were press officers of several of the world's Orthodox autocephalous Churches. Fr. John Matusiak, SYNDESMOS Vice-President and Communications Director for the Orthodox Church in America, chaired the conference. Keynote addresses were given by Dr. Angelos Valianatos of the Theological Faculty of the University of Athens; Mr. Antoine Niviere, Director of the Paris-based news agency *Service Orthodoxe de Presse*; and well-known *Moscow Times* reporter Mr. Andrei Zolotov. Each speaker carefully developed his or her position on the role of today's Orthodox journalist. A fourth presenter, well known Greek media personality Ms. Liana Kanelli, shared her experiences in reporting on the Balkan crisis. During the conference, the journalists visited various Orthodox media sites in Athens and Pireaus, including church-owned radio stations. They were also present in the Athens Cathedral to participate in ceremonies marking the arrival of Patriarch Bartholomew, who began a two-week visit to Greece on May 21. The Patriarch expressed his continued support for SYNDESMOS and all Orthodox youth around the world. ❀

SEPTEMBER
ISSUE DEADLINE
August 13

FRAGMENTE DINTR'UN ARTICOL DESPRE "DIASPORA" ROMÂNĂ

1. Diaspora ortodoxă din Europa ca și din celelalte continente este organizată, cu o singură excepție (Biserica Ortodoxă Autocefală din America), pe principii etnice. Cu alte cuvinte, fiecare grup etnic (grec, rus, sârb, român, bulgar, arab, ...) își are proprii săi episcopi iar limba de cult este în cea mai mare parte, dacă nu exclusiv, limba de cult a Bisericii-Mamă.

Deși această organizare pe principii pur etnice, în detrimentul principiului teritorial, contravine canoanelor Bisericii, care interzic existența a doi episcopi într'o cetate sau pe același teritoriu, totuși trebuie să ținem seama că situația de Diasporă este prin ea însăși o situație excepțională, care nu permite aplicarea automată a canoanelor de organizare a Bisericii, valabile pentru situații normale. De pildă, în Bisericiile Ortodoxe locale, autocefale sau autonome (din țările de tradiție ortodoxă), principiul teritorial se conjugă foarte fericit cu cel etnic și nu vom întâlni niciodată doi episcopi ortodocși cu jurisdicție pe același teritoriu. Dar în Diaspora, deci acolo unde nu există o Biserică Ortodoxă organizată local, ci doar eparhii care se juxtapun sau mai degrabă se întrepătrund, vom întâlni pretutindeni, pe același teritoriu, ortodocși de diferite naționalități, deci de diferite culturi și tradiții liturgice (limbi de cult diferite), care deși se simt profund uniți pentru că mărturisesc aceeași credință și au aceeași simțire (ethos) ortodoxă, totuși nu pot constitui ușor și dintru început parohii (comunități) comune tocmai datorită acestor diferențe, în primul rând lingvistice și zestrei specifice cu care fiecare a venit din Biserica sa, de care, firesc, nu vrea să se despartă.

Deși veche, cel puțin în America, de două sute de ani (în Europa, istoria ei nu începe practic decât după primul război mondial), Diaspora ortodoxă este totuși un fenomen în continuă mutație, în sensul că mereu i se adaugă credincioși emigranți din țările tradițional ortodoxe ca și credincioși localnici care se convertesc la Ortodoxie (aceștia mai cu seamă în America și Franța unde Ortodoxia, îndeosebi cea rusească, este mult mai vie și deschisă spre străini decât în alte părți).

Diaspora ortodoxă este deci în același timp veche și nouă. Și tocmai aici stă greutatea organizării ei pe deplin canonice, respectiv a constituirii de Biserici Ortodoxe locale. Căci generațiile ieșite din primii emigranți, născuți și educați în cultura țărilor respective, ca și cei convertiți la Ortodoxie din aceste țări, doresc și tind legitim spre o Biserică locală, cu toate caracteristicile unei astfel de Biserici: organizare sinodală teritorială, autonomie bisericească, limba țării respective ca limbă de cult și educație religioasă, misiune și mărturie comună, ... Deci, o Biserică Ortodoxă adânc înrădăcinată în realitățile popoarelor respective, care să contribuie efectiv la ridicarea lor spirituală, chiar dacă va rămâne multă vreme o minoritate în fața celorlalte Confesiuni. Ceea ce contează este prezența și mărturia ei autentică despre Biserica cea una, sfântă, sobornicească și apostolească. Un germene, o sămânță care nu poate să nu rodească cu

timpul!

De altă parte, sunt emigranții de dată mai recentă (5-10-15 sau chiar 20 de ani) care ca număr depășesc pe cei dintâi, cel puțin în unele țări. Aceștia întâmpină, adeseori, mari greutăți în integrarea lor socială și culturală acolo unde trăiesc. Pentru ei, parohiile structurate pe criterii etnice, cu limbă liturgică maternă (sau tradițională la ruși, greci, ...) constituie un loc de refugiu și de alinare a dorului de neam și de țară. Desigur, Biserica în Diaspora nu se reduce la un loc de refugiu și de alinare a "dorului de casă," cum din păcate se întâmplă prea adeseori, ci înainte de toate ea este locul întâlnirii și unirii cu Dumnezeu, prin rugăciune și Sf. Taine. Iar unirea cu Dumnezeu stămpără în noi orice dor pământesc, fără însă a ne face să uităm neamul, Țara și pe toți cei de acasă. Unirea cu Dumnezeu ne ajută deci să ne integrăm, acolo unde trăim, fără să ne închidă totuși în local, în detrimentul universalului. Dar câți dintre credincioșii noștri au această educație? O asemenea educație nu se realizează ușor și mai ales nu se realizează de la sine, dacă nu intervine misiunea preotului și a întregii comunități.

Desigur, tendința firească a Diasporei ortodoxe, în general, este aceea de a se constitui, încetul cu încetul, în Biserici locale. A împiedica această tendință ar însemna să condamni Ortodoxia la situația de ghetou și, cu timpul, la dispariție sigură. Cum ea se prezintă, din păcate, la ora actuală, în multe părți ale lumii, unde Diasporele ortodoxe nu sunt capabile să se ridice deasupra stării de ghetou etnic și liturgic. Desigur, în acest caz, nu putem vorbi de o creștere și dezvoltare firească a Bisericii din moment ce lipsește misiunea externă și adeseori și cea internă, privind formarea propriilor credincioși, și în primul rând a tinerilor și a copiilor.

Dar tot atât de grav mi se pare și fenomenul invers, și anume, grăbirea cu orice preț a procesului de constituire de biserici locale, numai de dragul de a depăși situația necanonică actuală. Aceasta, mai ales acolo unde diferitele Diaspore ortodoxe se confruntă cu greutățile organizării proprii, cum este și cazul nostru, al românilor, din Europa. O Biserică locală nu poate să apară decât acolo unde Ortodoxia este unitară și matură, adânc înrădăcinată în teritoriul respectiv, cu o tradiție liturgică comună tuturor ortodocșilor din acel loc, adică cu limba țării respective ca limbă de cult, cu posibilitatea de a-și forma ea însăși propriile cadre și ierarhi, preoți, monahi, cateheți ... Deci, o Biserică compusă din credincioși conștienți că formează poporul lui Dumnezeu din acel loc, conștienți de apartenența lor la Ortodoxia locală și prin ea la cea universală. Ceea ce evident cere timp și misiune intensă în cadrul fiecărui grup etnic.

Într'o primă fază, toți ortodocșii au căzut de acord să se intensifice colaborarea dintre episcopii diferitele jurisdicții prin constituirea de Adunări episcopale locale. S'au delimitat astfel 8 zone, formate din câte una

Cont. la pag. 18

Fragmente Dintr'un ...

Cont. de la pag. 17

sau mai multe țări, care acoperă practic întreaga Diasporă ortodoxă și unde sunt în curs de formare aceste Adunări episcopale, după exemplul Franței și al Americii. Căci în Franța, Ortodoxia fiind mai vie și mai dinamică, datorită Institutului *Sf. Serghie* (din 1925) și a *Fraternității ortodoxe*, există un *Comitet interepiscopal*, încă din anii 1960. Deasemenea, în America, există, tot cam din aceeași perioadă, *Conferința episcopilor ortodocși canonici din America* (SCOBA).

Aceste Adunări episcopale, din care fac parte toți episcopii cu jurisdicție în țara sau zona respectivă, deși nu sunt adevărate Sinoade, permit totuși o concertare largă asupra problemelor comune Ortodoxiei locale. Lucru extrem de pozitiv, dar care pretinde o conștiință mereu vie a scopului urmărit: înrădăcinarea Ortodoxiei acolo unde ea există, trecând peste toate barierele filetiste, care o împiedică acum să se unească și să se dezvolte în mod firesc.

În această privință trebuie să spunem că, în general, comunitățile grecești sunt cele mai închise și mai puțin misionare, în sensul că este aproape imposibil unui ortodox negrec să se integreze într-o parohie grecească. Rușii sunt mult mai misionari. Prin ei s'au convertit dacă nu toți, majoritatea celor care au îmbrățișat Ortodoxia din țările unde există Diasporă rusă. Prin aceasta nu trebuie să înțelegem prozelitism, care este cu totul străin spiritului ortodox, ci prezență rugătoare, în primul rând prin Sf. Liturghie, căci aceasta lipsește mai ales lumii occidentale. Se știe că rușii sunt prin excelență liturgisti, adică foarte atașați slujirii Sf. Liturghii și a celorlalte Laude după rânduiala tradițională. În bisericile lor, se simte imediat duhul rugăciunii, ceea ce impresionează și atrage. Așa s'au convertit la Ortodoxie, în general, cei amintiți mai sus, pentru care s'au constituit parohii cu limba lor maternă, ca limbă de cult. O misiune ortodoxă deosebită este desfășurată deasemenea de Școlile teologice întemeiate de ruși în Diaspora (Paris și New York). În America, grecii au întemeiat și ei astfel de școli (Boston).

2. Din păcate, românii din Diaspora le lipsește în mare parte simțul unității de neam și de credință. De aceea, ei sunt cei mai vulnerabili la pierderea identității lor, atât românești cât și ortodoxe. Despre un filetism românesc nu se poate vorbi. Cu toate că și comunitățile românești, ca majoritatea comunităților ortodoxe din Diaspora, sunt în realitate ghetouri etnice și liturgice. Dar aceasta, numai în virtutea "tradiției" sau a inerției și nicidecum datorită unui sentiment etnic sau ortodox exagerat. Grecii, sârbii, rușii ... sunt mult mai solidari, având o puternică conștiință că aparțin neamului și Bisericii lor. Î.P.S. Arhiepiscop Bartolomeu al Clujului, cunosător adânc al Diasporei din America, spunea, referitor la lipsa de unitate a românilor, că e ca și cum noi românii am moștenit gena blestemată a dezbinării de la strămoșii noștri Daci, care, cu rari excepții, în istoria lor s'au putut unii. Aceasta înseamnă că Creștinismul — religia prin excelență a iubirii și a unirii oamenilor între ei și cu Dumnezeu — n'a pătruns până

la genele noastre! Poate că așa se explică, adânc, faptul că Diaspora românească este cea mai divizată chiar și bisericește, deși nu din motive religioase, ci politice.

Se știe că după cel de-al doilea război mondial, când comunismul ateu ne-a ocupat Țara, mulți dintre cei ce au luptat împotriva dictaturii comuniste au fost nevoiți să se exileze. Printre aceștia se găseau și unii preoți, care, fie de bună voia lor, fie siliți de unii credincioși au determinat multe din parohiile românești din Diaspora să iasă din comuniunea canonică cu Biserica-Mamă pentru a se atașa unor jurisdicții străine (Constantinopolului sau Sinodului rus din afara granițelor). Aceasta, bineînțeles, pentru a-și manifesta dezacordul lor față de o ierarhie "compromisă" prin acceptarea, desigur forțată — cum s'a întâmplat cu întreaga suflare românească — a jugului comunist. Înaintea românilor au procedat la fel și o parte din ruși. Numai că aceștia, fiind mult mai numeroși și având o ierarhie proprie în străinătate, n'au ajuns să se supună vreunui episcop străin. Cum s'a întâmplat cu românii, care au acceptat episcopi de alt neam. Caz unic în întreaga Diasporă ortodoxă!

Aici începe tragedia acestor parohii românești, care nemaivând un cap propriu (potrivit canonului 34 apostolic), decât simbolic (căci episcopii de care țineau, necunoscând limba păstorilor lor, s'au dezinteresat total de soarta lor) s'au angajat atât de mult politic încât amvonul Bisericii a devenit mai degrabă o tribună anti-comunistă și anti-Patriarhie, decât locul propovăduirii lui Hristos cel apolitic, smerit, blând și ascultător până la moarte, care nu s'a revoltat niciodată împotriva cuiva, ci doar împotriva cărturarilor și fariseilor care, între altele, voiau să transforme religia în armă politică!

Așa s'a creat în rândul credincioșilor o adevărată psihoză și frică de comunism și de agenții săi, încât nici astăzi, după șase ani de la căderea comunismului, când în țară nimeni nu se mai teme de nimeni, acești frați ai noștri trăiesc aici în lumea liberă (!) cu frică de himera comunismului! E ca un blestem. Cine știe? Dacă ne gândim la suferința mitropolitului sfânt Visarion Puiu sau ale episcopului Teofil Ionescu, care, și unul și celălalt, tocmai pentru că au vrut să se întoarcă acasă, la Biserica părinților lor, au avut atât de mult de suferit de la confrății lor din Paris!

Fără îndoială, atunci când Biserica abdică de la misiunea ei pur duhovnicească, de mântuire a oamenilor și a lumii — misiune care se prelungește, evident, în slujirea lor concretă — și se angajază politic, pășește pe terenul cel mai periculos pentru unitatea oamenilor. Politica a dezbinat întotdeauna pe oameni. Biserica i-a unit. Căci misiunea ei fundamentală este de a-i uni pe oameni. De aceea, Biserica Ortodoxă nu s'a angajat niciodată politic, ci a urmat cu fidelitate exemplul Mântuitorului, al Sf. Apostoli și al primilor creștini, care au refuzat orice fel de angajare de acest fel. Se știe că evreeii așteptau pe Mesia-Hristos ca eliberator politic. Or, spre surprinderea tuturor (și furia multora), Mântuitorul nu numai că nu s'a răsculat împotriva stăpânirii romane, dar n'a făcut nici cea mai mică declarație împotriva ei. Dimpotrivă, a zis: "*Dați Cezarului ce sunt ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui*

"Dumnezeu" (Mt. 22, 21). Iar Sf. Ap. Pavel învață: "Tot sufletul să se supună înalțelor stăpâniri, căci nu este stăpânire decât de la Dumnezeu; iar cele ce sunt de la Dumnezeu sunt rânduite" (Rom. 13, 1; I. Petru 2, 3; Tit. 3, 1). Mai mult, același apostol îndeamnă să ne rugăm pentru conducători (1 Tim. 2, 2). Or, se știe prea bine că stăpânirea din vremea aceea, în Țara Sfântă și apoi în întreg Imperiu roman persecuta pe creștini. Aceasta înseamnă că rezistența creștinilor împotriva oricărei prigoniri este o rezistență personală, spirituală, care se încununează, atunci când Dumnezeu îngăduie, cu martiriul. Istoria Bisericii este plină de astfel de exemple până astăzi. Marele Origen (sec. III) zicea chiar că situația normală a Bisericii este aceea de a fi prigonită. Căci atunci ea este trează, vigilentă, dă naștere martirilor care sunt "sămânță pentru Creștinism" (Tertulian).

Desigur că "compromisul" ierarhiei în perioada comunistă a putut sminti pe mulți, dar nu pe cei cu adevărat credincioși. Poporul dreptcredincios a rămas profund atașat de Biserică, făcând abstracție de declarațiile de "fidelitate" față de regim ale unuia sau altuia dintre ierarhi, care nu atingeau nicidecum esențialul: credința, practicarea cultului ... Dimpotrivă, numai așa puteau fi salvate! Exemplu luminos avea acest popor în călugării săi sfinți (Paisie, Cleopa, Sofian, Petroniu, Arsenie și câți alții) ca și în oamenii mari ai neamului și ai Bisericii (Părintele Prof. Dumitru Stăniloae, Ioan Alexandru, Petre Țutea) ...

+ SERAFIM

Arhiepiscop de Berlin și Mitropolit al
Europei Centrale și Occidentale

DE CE SĂ NE UNIM, DACĂ ÎI ESTE BINE DIAVOLULUI SĂ FIM RUPTI UNII DE ALȚII?

Articolul I.P. Sfințitului Serafim, scris acum patru ani, conține câteva principii referitoare la istoria diasporei române în general, demne de îndelungă reflexie, și câteva considerente istorice, indirect referitoare la "atașarea" Episcopiei Române Ortodoxe din America la o "jurisdicție străină."

"Tendința firească a Diasporei ortodoxe, în general, este aceea de a se constitui încetul cu încetul, în Biserici locale."

Prin "local" se înțelege America și nu Detroit, Peoria sau Washington, după cum prin Biserica Ortodoxă Română locală, se înțelege România și nu Țigănești, Tâncăbești sau București. "A împiedica această tendință" continuă I.P.S. Serafim, "ar însemna să condamni Ortodoxia la situația de ghetou și, cu timpul, la dispariție sigură." Ceea ce lipsește principiului este realizarea lui practică în termenii canonici folosiți astăzi. Pe de o parte, existentele calapoade canonice nu se potrivesc realităților sfârșitului nostru de veac, și pe de altă parte, calapoade noi pentru realități noi nu pot izvorî decât numai dintr'un alt sinod canonic, pe care nimeni nu-l voiește. De ce să facă valuri, ca să se răstoarne bărcile? Care e atunci soluția? Dacă este adevărat că tendința firească a unei diaspore ortodoxe, mature, e să se constituie într'o Biserică Locală, atunci la fel de firesc va veni vremea când prin oameni, Dumnezeu va arăta și va sfinți prin ei, o nouă cale de a se săvârși constituirea, fie că o vor voi sau nu împietritele jurisdicții existente.

Parțial, în unele cazuri sau total în altele, e poate adevărat că diasporele ortodoxe "nu sunt capabile să se ridice deasupra stării de ghetou etnic și liturgic." Impresia e dată de influxul continuu de emigranți care împropătează stratul existent, dar îl și îngustează, cu inerentele dificultăți de comunicare într'o altă limbă decât cea maternă, și mai ales cu inerentele dispoziții, ca să nu spunem năravuri, de a se crede mai întâi români, greci sau ruși și abia după aceea ortodocși! Iar în unele cazuri, cum este cazul unor "mai-întâi-români" și apoi ortodocși, Biserica lor locală nu este în America ci în

România. Ei încă se mai consideră ca un "metoc" al Patriarhiei de la București. N'a fost nimic rău în aceasta, pentru un timp. Ceea ce este rău e faptul că păstrându-se în situația de ghetou, vor ajunge cu timpul la dispariție sigură. Și aceasta le-o spune un ierarh, care trăind în Europa, în afara hotarelor României, știe ce grăiește când face analiza spectrală a diasporelor. Realitatea este că credinciosul de rând habar nu are și nici nu-i pasă de ce patriarhie sau mitropolie depinde. Multor credincioși de la Arhiepiscopia Misionară puțin le pasă de Patriarhul Teoctist, după cum multor credincioși de la Episcopia noastră puțin le pasă de Mitropolitul Theodosius. E dovada unei lipse de maturitate și de inerție spirituală? De sigur, și credincioșii nu fac nimic pentru a deveni conștienți de apartenența lor la o Ortodoxie locală.

Al doilea principiu, la fel de actual ca și primul, este evitarea oricărei nerăbdări în procesul de constituire a unei biserici locale, accelerându-l "numai de dragul de a depăși situația necanonică actuală." Cu schimbarea unui singur cuvânt poți chiar spune: "numai de dragul de a depăși o situație nefirească actuală." Pentru noi acest proces are două faze: una de constituire a unei singure Biserici Ortodoxe Române înrădăcinate în vatra Americii, a doua de constituire a unei Biserici Ortodoxe Locale Americane. A doua fază e poate de domeniul unui îndepărtat viitor, deoarece obstacolul cel mai mare are două fețe la fel de repulsive: una este patriarhul ecumenic care nu poate renunța la găina grecească din America care-i oferă odată cu oule de aur, supunerea ei oarbă de sclav, ipostaziată în Arhiepiscopul Spiridon. A doua față e mentalitatea puternicilor și bogatelor comunități grecești care, cum le califică și I.P.S. Serafim, "sunt cele mai închise și mai puțin misionare." Dacă vrei să vorbești de orbire etnică, uită-te la greci. O călugăriță a plecat de la o mănăstire românească de maici din America și a vrut să-și afle liniștea la o mănăstire grecească de maici. Răspunsul ierarhului grec a fost clar: într'o mănăstire grecească nu intră decât o maică

Cont. la pag. 20

De Ce Să Nu Unim *Cont. de la pag. 19*

de origine greacă! Dar oare începutul unei Biserici ortodoxe locale în America nu se poate face fără greci? Desigur! Mai sunt antiohienii, o altă biserică ortodoxă mare în America.

Cum am spus, aceste sunt problemele celei de a doua faze. În prima fază, cele două eparhii ortodoxe române din America sunt încă robite suspiciunilor. Dacă cu cei de-un neam nu te poți uni, ce nădejde poți avea la o unire cu cei de alt neam? E adevărat că din ce în ce mai rar, mai auzim dela frații noștri de credință și neam, că doar ei sunt "canonici," iar noi am rămas niște lepădături necanonice. Dacă ar fi așa, prin asociație, ar trebui atunci să-l considere necanonic și pe Patriarhul Teoctist, și pe mai toți ierarhii Bisericii Ortodoxe Române cu care episcopul nostru "necanonic" a coliturghisit. Și tot el a fost unul din episcopii care l-au întronat pe arhiepiscopul Europei de Vest, Iosif Pop. E adevărat că în America, cel puțin teoretic, s'au deschis ușile altarelor ca să între preoții ambelor dieceze, pentru a coliturghisi, dar aceasta nu se prea întâmplă. N'am auzit de niciun preot din Detroit sau Cleveland, de pildă, să spună parohienilor săi: duminica viitoare să mergem cu toții la biserica fraților noștri de la cealaltă eparhie, să ne rugăm și să slujim împreună. Și iarăși este adevărat că s'a creat, cu ani în urmă, un fel de comisie mixtă a ambelor eparhii, care să studieze modalitățile unei uniri mai temeinice între ele. Nu este mai puțin adevărat, că și în acest caz nu s'a ajuns la nicio soluție, la niciun pas înainte, cât de mărunț. După câteva întruniri, din an în paște, lipsa unui comunicat comun, este oare tăcerea jenantă, care dezvăluie cât de diferite au rămas "viziunile" celor două dieceze în fața viitorului Ortodoxiei în America? Sau poate că această tăcere ar trebui să ne îndemne la o rugăciune mai stăruitoare pentru ieșirea din moartea discuțiilor inutile?

Pare-se că Sfântul Sinod al Bisericii-Mame știe de aceste eforturi, după cum știe și de pozițiile celor două dieceze românești din America. Arhiepiscopia Misionară vrea să rămână mai departe sub jurisdicția Bisericii-Mame; Episcopia noastră, în virtutea faptului că își recunoaște obârșia în aceeași Biserică-Mamă, vrea să obțină de la ea, binecuvântarea pentru o totală independență, numită **preautocefalie**, sau orice alt nume de botez, având același duh. Pentru cele două eparhii aceasta înseamnă impas. În înțelepciunea ei și dacă într'adevăr există dorința unui grabnic ajutor, atunci Sfântul Sinod al Bisericii Mame ar trebui să-și spună clar punctul său de vedere, din plinătatea inimii, neumbrit de speculații bizantine.

Una din învinuirile comune, auzite în mai toate rânduielile laice sau clerice, e că "suntem sub ruși." Și aici intervine fața aburită, sgârbiată, mutilată a istoriei. Este simplu să afirmi și chiar să accepți, cum scrie I.P.S. Sa Serafim, că "multe dintre parohiile românești din Diaspora" au ieșit "din comuniunea canonică cu Biserica-Mamă pentru a se atașa unor jurisdicții străine (Constantinopolului sau Sinodului rus din afara granițelor)." Este simplu deasemenea să spui că această ieșire s'a petrecut "pentru a-și manifesta dezacordul lor

față de o ierarhie "compromisă" prin acceptarea desigur forțată, cum s'a întâmplat cu întreaga suflare românească, a jugului comunist." După aceasta urmează neașteptat, reproșul: neavând, ca rușii, o ierarhie proprie în străinătate, românii "au acceptat episcopi de alt neam, Caz unic în întreaga diasporă ortodoxă!" Ce vrea să însemne aceasta? Că românii din America sau Europa ar fi trebuit să accepte și ei forțat ierarhia "compromisă," și implicit pe "compromițători," cum s'a întâmplat cu întreaga suflare românească din țară? Ca să "dovedim" că suntem și români, ar fi trebuit să acceptăm mașinațiile și ordinele partidului comunist transmise prin ierarhii vizitatori ai Bisericii din România?

Și acum se trece la generalizare: "aici începe tragedia acestor parohii românești, care neavând un cap propriu decât simbolic (căci episcopii de care țineau, necunoscând limba păstoriților, s'au desinteresat total de soarta lor) s'au angajat atât de mult politic încât amvonul Bisericii a devenit mai degrabă o tribună anti-comunistă și anti-Patriarhie. ..." Poate toate acestea sunt valabile pentru Europa sau Australia, dar nu pentru America. Parohiile românești de aici n'au avut un episcop simbolic, total dezinteresat de soarta păstoriților. Și când spune "parohii românești," I.P.S. Serafim nu s'a gândit pe semne la "toate" parohiile românești, ci doar la cele care s'au "rupt" de Patriarhia Română, deoarece numai acestea au fost socotite anti-comuniste și anti-Patriarhie. Și aceasta e numai un fel de a vorbi. Nimeni n'a dușmănit pe Patriarh sau pe Ierarhii Bisericii Române, ca slujitori ai Bisericii lui Hristos, ci ca unelte ale Cezarului proletar. Nimeni nu le-a contestat dreptatea ortodoxei, ci duplicitatea pe care voit sau nevoit au trebuit s'o îmbrace. Iar dacă am socoti, după mărturisirea unor sfinți ierarhi, ca I.P.S. Nicolae, Mitropolitul Banatului, că nenumărate telegrame și decizii publicate ca din partea Patriarhiei sau a Mitropoliilor, erau în realitate generate de agenții Partidului Comunist deghizați în "consilieri" ai Ministerului Cultelor, am vedea că există și alte fețe ale "înjosirii" bisericesti din România. În asemenea cazuri vina ierarhilor a fost tăcerea care "implica" consimțirea la cele atribuite lor? Dar care dintre eroii anti-comuniști și anti-patriarhie, fugiți în Europa sau America, în locul lor, ar fi refuzat să tacă și să spună adevărul? Oare mulți n'au fugit din țară tocmai ca să nu se expună la o asemenea dezvăluire a propriei lor lașități? Au fugit din patriotism sau de frică? Pare-se că patrioții adevărați au refuzat să fugă din țară!

Din toate gurile care ne batjocoresc că suntem "sub ruși," câți cunosc cum am ajuns să fim sub ei? Cineva îmi spunea zilele trecute: dacă Trifa ar fi cerut Patriarhiei Române să-l hirotonească și Patriarhul l-ar fi refuzat, atunci ar fi fost justificat să o ceară rușilor. Dar încă din 1950, înainte de a apare Trifa, Patriarhia Română, din proprie convingere sau prin forța împrejurărilor, hotărâse deja soarta bisericii ortodoxe din America, numindu-l pe preotul Andrei Moldovan, episcop, și Patriarhul Justinian a cerut ca toată arhiva și toate averile Episcopiei să fie predate noului Episcop. Mai putea oare conducerea Episcopiei, în 1952, să ceară Patriarhiei Române ca Viorel Trifa să fie hirotonat Episcop și "omul ei," Andrei Moldovan, să fie de-tronizat? Pe de altă parte, în acest

vacuum politic, crede oare cineva, de bună credință, că Viorel Trifa sau preoți ca Ioan Trutza, i-au iubit pe "ruși" atât de mult încât au alergat direct la ei?

Primul gând al tuturor a fost să se adreseze I.P. Sfințitului Mitropolit Visarion Puiu, fugit din țară încă din 1944. Răspunsul acestuia, din Ianuarie 1951, mărturisea: "zilele trecute am primit trei scrisori aproape amenințătoare. Una cu întrebarea dacă e adevărat că vin în USA pentru a lua parte la hirotonirea d-tale, încheind ca și celelalte cu 'crima' ce aş face săvârșind asemenea lucru ... Mai însemnat, dela Constantinopol cineva îmi scrie că ... participarea mea ar pune în discuție negativă hirotonirea d-tale." În Octombrie 1951, răspunsul definitiv a fost: "Fiiind informat de atâtea piedici ... am comunicat câtorva foruri că nu mai am oficial vreo legătură bisericească peste apă ... Astfel sper să opresc scrisorile ce am primit cu reproșuri și amenințări pentru cazul când, fără împăcarea necesară ți-aș înlesni în vreun fel hirotonirea în Arhierie."

A doua soluție ar fi fost Arhiepiscopia grecească din America, "care de la plecarea P.S. Sale Policarp a îngrijit canoniceste de acele acte pentru care se cereau servicii arhieriești. La Constantinopol sosiseră deja scrisorile amenințătoare ale Patriarhului Justinian și astfel Patriarhul Athenagoras îndrumă pe Mitropolitul Mihail 'să nu se amestece' în afacerile Episcopiei Ortodoxe Române din America" ("Album Aniversar" ROEA, 1954, p. 59). A treia încercare a fost la Biserica rusească independentă de sinodul de la Moscova, sub conducerea I.P.S. Sale Mitropolit Leonty. Aceasta a răspuns afirmativ, dar consistoriul rusesc de la New York a informat Biroul Episcopiei Române că "pentru a se face hirotonirea noului episcop, fiecare parohie ortodoxă de sub jurisdicția Episcopiei să facă o declarație notarizată că intră sub jurisdicția Mitropoliei rusești, ceea ce atât Biroul Episcopiei cât și dl Trifa **au refuzat** să transmită la parohii ... Soluția ultimă a fost cea oferită de înțelegerea dintre Biroul Episcopiei și Mitropolia Ucrainiană Independentă din USA, care a acceptat să facă hirotonia în spiritul de frățietate ortodoxă și **pentru a întoarce poporului român harul pe care poporul ucrainian l-a primit prin Mitropolitul Petru Movilă, de origine moldovean**" (Id. pp. 59-60). Dar odiseia nu se termină aici. Faptul că Episcopia Română nu făcea parte din niciun sinod, nu putea fi acceptabil pentru noul episcop Valerian Trifa. S'a apelat atunci din nou la Mitropolitul Leonty, ca să intre în sinodul Bisericii ruse, dar să-și mențină o deplină autonomie administrativă. "Rușii," care nu recunoșteau canonicitatea Bisericii ucrainiene, au acceptat de data aceasta, cu condiția ca Valerian Trifa să fie tuns întru monahism, hirotonit și consacrat **de novo**. Ceea ce s'a petrecut în Iulie 1960.

"Este adevărat, că românii din Diaspora," cum spune I.P.S. Sa Serafim, "le lipsește în mare parte simțul unității de neam și de credință." Dar aceasta nu face adevărată și afirmația că "Diaspora românească este cea mai divizată, chiar și bisericește, deși nu din motive religioase, ci politice." Nu e chiar așa. Ceea ce ne desparte de Arhiepiscopia Ortodoxă Română Misionară Din America, nu mai este politica din trecut, nici chiar faptul că la ora actuală suntem artificial despărțiți în două Sinoade distincte, ci **viziunea** unei Biserici Ortodoxe Locale în America, pe care dacă nu o avem, să ne străduim măcar

împreună, prin râvnă și rugăciuni să ne învrednicim de ea. Căci trupul Bisericii noastre nu e nici al Românilor, nici al Rușilor, nici al Grecilor sau Americanilor, ci a lui Hristos. Este un trup și un Duh, precum am fost chemați la o singură nădejde a chemării noastre (cfr. Efes. 4; 4). Nimeni nu încearcă să-l aducă pe celălalt în "tabăra" lui, religioasă, căci așa ceva nu există nici în inimile nici în cugetele noastre. Năzuința noastră, furând vorbele I.P.S. Sale Serafim, e să vădăm Ortodoxia unitară și comună, adânc înrădăcinată în pământul Americii (unde am început să ne îngropăm buncii, părinții și copiii noștri), cu o tradiție liturgică comună tuturor ortodocșilor din acest loc, adică unind limba țării acesteia cu limba noastră românească dacă este cazul, din pricina noilor veniți, cu posibilitatea de a ne forma propriile noastre cadre și ierarhi, preoți, monahi, cateheți ... Deci o Biserică compusă din credincioși conștienți că formează poporul lui Dumnezeu din acest loc, conștienți de apartenența noastră la Ortodoxia locală și prin ea, la cea universală.

Ca încheiere a celor de mai sus, se pune întrebarea: cui îi folosește faptul că "monadele" ortodoxe din America, rămân mai departe închise și refuză să se deschidă spre întocmirea unui singur trup viu? Împreună cu diavolul și cu antichristul, se bucură pesemne cei aflați în prelungirile acestora, discipolii "epocei noi," ai globalizării, ai cetățenilor universului, pentru care singura biserică unită este o biserică fărămițată și pentru care singura libertate este cea controlată de amendamentele constituționale. Nu va mai trece mult și vom fi osândiți de "ura semenului" dacă vom refuza să umblăm în sfatul necredincioșilor, dacă nu vom sta în calea păcătoșilor și dacă nu vom ședea pe scaunul hulitorilor. Dacă Ortodoxia nu va crește o singură rădăcină adâncă în această țară a libertăților "corecte," unde Sodoma și Gomora vor să ridice zid comun cu Ierusalimul ceresc, curând, curând, va fi prea târziu.*

Dinu Cruga

CĂRȚI ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Acatistier (hard cover) — \$25.00

Acatistier (soft cover) — \$20.00

Arhieraticon — \$30.00

Carte de rugăciuni (hard cover), 608 pagini — \$15.00

Carte de rugăciuni (soft cover), 256 pagini — \$6.00

Ceaslov (hard cover) + 20 acatiste — \$20.00

Ceaslov (hard cover) — \$20.00

Panihida (hard) — \$20.00

Psaltirea (hard) — \$20.00

Psaltirea (hard) - versiunea Bartolomeu Valeriu Anania (Biblia Comentată) — \$20.00

Liturghier (hard) — \$25.00

Sf. Ioan Gură de Aur — "Puțul și împărțirea de grâu"

57 de predici, 532 pagini — \$20.00

Arta Creștină în România - Vol. 4 — \$12.00

Arta Creștină în România - Vol. 5 — \$12.00

Numărul cărților este **limitat**. Comanda se adresează la ROEA Department of Publication, PO BOX 185, Grass Lake, MI 49240-0185. Ceckurile se fac pe numele ROEA. Pentru costul transportului va trebui să adăogați 10% din comanda totală. *

EDUCAȚIA RELIGIOASĂ — CHEMARE ȘI MISIUNE SFÂNTĂ

Mult apreciată și uneori contestată, educația religioasă reprezintă un câștig enorm pentru cei pe care ne place să-i numim “viitorul Bisericii și al națiunii” și despre care credem că vor viețui după principiile vieții creștine în relațiile dintre ei și semenii mai în vârstă, adică noi. Totuși, din punct de vedere practic, mai sunt încă unele aspecte care trebuie reconsiderate, pe baza experienței deja acumulate după câțiva ani de “educație religioasă” în școli.

Mai întâi, ne facem datoria de a preciza că “educația religioasă” nu se restrânge numai în limitele școlii și nu se reduce numai la copii. O astfel de optică s’ar constitui în premiză a eșecului.

Cateheza din biserică este îndreptățită prin faptul că părinții nu mai frecventează școala și nici nu au primit o astfel de instrucție la timpul lor.

“Cateheza” nu înseamnă numai educație religioasă, apologetică sau inițiere în probleme bisericești, ci este un ansamblu de învățături transmise într’un spațiu sacru, liturgic. Ea trebuie să devină pentru fiecare credincios un mod de viață, viață activă a comunității spre care și pentru care fiecare membru trebuie să-și aducă efortul, căci “dacă un mădular suferă, toate măduarele suferă împreună” (I Corinteni 12, 26), iar în caz contrar “orice mlădiță care nu aduce roadă, se taie și se aruncă în foc” (Ioan 15, 2).

În perioada de început, episcopul, urmașul direct al Apostolilor, avea datoria de a învăța credința ortodoxă și de a-i garanta unitatea și fidelitatea față de tradiție. Extinderea geografică a făcut ca această autoritate, în măsură proporțională, să se extindă la nivel de preot paroh. El este păstor, dar și învățător. Ne întrebăm: “Care preot se învrednicește de îndoita cinste?” Ne răspunde Apostolul neamurilor: “Cel care se îndeletnicește cu cuvântul și învățătura.” (I Timotei 5, 17). Preotul face educație religioasă și, în consecință cateheza și educația religioasă nu trebuie înțelese ca fiind două lucrări diferite sau ca fiind exterioare vieții liturgice a Bisericii.

Educația religioasă trebuie să se regăsească în rugăciunea comună și slujba trebuie să fie inspirație și încurajare spre o mai profundă cunoaștere. Educația religioasă “predată” de la catedră și neîmplinită în viața bisericească individuală plenară nu se deosebește de filosofie sau de geografie.

A nu se înțelege că, prin educația religioasă din școli, episcopii și preoții abdică de la responsabilitatea apostolică de transmitători ai credinței, ci că ei își îndeplinesc această misiune pentru sfere mult mai largi de credincioși prin intermediul educației religioase. De aceea, profesorul de religie nu este nici un “egal,” nici un “concurent” al preotului paroh, ci un membru prezent personal și activ în comunitatea parohială, pentru ca apoi, ca urmare firească, toți cei pe care-i învață tainele credinței să-i urmeze viața și credința (Evrei 13, 7). Nici numai Liturgia nu epuizează tezaurul de credință al

Bisericii, nici numai educația religioasă nu satisface nevoia de rugăciune a ființei umane. Un exemplu avem în atitudinea Mântuitorului Care le-a poruncit Apostolilor să meargă și să facă ucenici din toate neamurile (educație în credință), iar aceștia au botezat (cf. Marcu 16, 16; Faptele Apostolilor 2, 41 ș.a.), au întărit și au respectat cele învățate (viața liturgică). Tradiția Bisericii arată că nu cateheza a ferit pe mulți de eroare, ci viața liturgică la care omul participă integral — suflet și trup. Sub o formă sau alta, cateheza este prezentă în fiecare denominațiune creștină.

Educația religioasă nu trebuie redusă la formulări intelectuale înguste sau doar la inițiative pedagogice. Viața bisericească este temperată și armonizată când cateheza este fundamentată pe Scriptură și Tradiție, informată din punct de vedere teologic, hrănită liturgic și exprimată în activități concrete creștine de fiecare zi.

Educația religioasă nu se oprește la finalul anilor de școală generală sau liceu. Toate vârstele au nevoie de educație religioasă, căci, dacă ea hrănește membrii Bisericii, atunci cum s’ar putea pretinde ca numai anumite membre ale Trupului lui Hristos să fie hrănite și altele nu. Educația religioasă trebuie să-i aducă pe toți spre același Sfânt Potir.

O dramă a societății noastre este aceea că nu avem modele. Educația religioasă a copiilor devine greu lucrătoare în sufletele lor atunci când copiii urmează stilul de viață (în prea multe cazuri) necreștin al părinților. Inutil să mai precizăm că mulți creștini din procentajul deja foarte cunoscut sunt “creștini nominali,” adică doar cu numele. Educația religioasă trebuie să aibă loc și la nivelul părinților, prin toate mijloacele, fie că este împlinită în biserică, fie în vizite personale, fie la serviciu, de către preot, profesor sau de fiecare creștin. Cel care nu-L mărturisește pe Hristos “cu timp și fără timp” prin grai și faptă, cu greu poate fi numit creștin.

Starea națiunii noastre în acest moment este asemănătoare cu aceea a unui avion aflat în zbor. Responsabilii de zbor recomandă întotdeauna ca, în caz de decompresie în interior, părinții să-și pună mai întâi masca de oxigen, apoi să o pună copiilor, ca celor care depind de ei, pentru a se putea salva toți. Prin educația religioasă pe care o facem copiilor încercăm, de fapt, să le punem masca de oxigen, vitală pentru a supraviețui, dar uităm că ne putem salva și pe noi, părinții. Cuvântul lui Dumnezeu nu poate fi respirat numai de o parte din membrii unei familii.

Viața religioasă se construiește prin două moduri recunoscute de Părinții Bisericii: a **călăuzi** și a **formă**. Cele două noțiuni sunt interdependente și intercondiționate, completându-se și împlinindu-se logic. Dacă teologia occidentală a comis greșeala de a despărți intelectualul de mistic, practicul de spiritual, noi nu avem voie să repetăm o greșeală evidentă, care duce la necredință și secularizare. Viața creștină este asemănătoare călătoriei spre Emaus: ucenicii primesc

intellectual tâlcuirile și le acceptă cu bucurie, dar nu-și pot explica de ce “nu ardea în noi inima noastră,” (Luca 24, 32) și aceasta capătă răspuns când îl identifică pe Hristos în viața proprie.

Educația religioasă nu se poate reduce la a rezolva aceste enigme sau probleme morale ori sociale, la a memora fraze teologice în mod stereotip.

Educația este chemare și misiune sfântă. Ea vine să

dezvăluie adevăruri care există independent de credința noastră, să inspire, să transmită sensul adevărat al cuvântului dumnezeiesc tainic, să dezvolte credința și să îndemne la rugăciune. Dacă educația religioasă nu se împlinește în doxologie, va trebui numită altfel. ✱

Pr. Dan Sandu,

Institutul Ecumenic “Sf. Nicolae”

(Din “Candela Moldovei” nr. 3-4, April, 1999)

SCRISOAREA AMARĂ A UNUI PREOT TÂNĂR DIN BĂLȚILE BRĂILEI

Scuzați-mi îndrăzneala de a vă deranja cu micile mele probleme. Vă scriu cu credința omului convins că orice strigăt de ajutor va fi auzit de cineva, chiar în zilele noastre când din păcate, suntem atât de surzi la necazurile celor din jur.

Vă vorbesc din partea domnului Nistor pe care l-am cunoscut în Insula Mare a Brăilei. Mă numesc Viorel Roșu. Sunt un preot de țară. Licențiat în teologie ortodoxă, promoția 1994, am fost repartizat să deservesc satele: Titcov, Frecăței, Grădina, Agaua, Stoieniști, Cistia, Plopeni și Măgureni din Insula Mare a Brăilei. Sunt căsătorit, am 2 copii, care locuiesc cu mine în comuna Frecăței, în birourile unui fost C.A.P., fără nicio legătură cu civilizația, cu o brutărie amplasată chiar în clădirea locuinței mele.

În toate aceste trăiesc aproximativ 500-550 familii. Dacă despre creștinism se vorbește de 2000 ani, în Insula Mare a Brăilei acest lucru nu a fost știut până în 1994, când toate aceste sate au avut primul preot în istoria lor și anume pe mine. Sfintele slujbe le-am început în aer liber și prin anumite bărăci din P.F.L. care odinioară au fost folosite ca cârciumi. Fiecare slujbă pe care o făceam la început era făcută cu lacrimi în ochii mei, pentru că îmi aduceam aminte de scrierile Sf. Ciprian din secolul 3: “nici unde nu este Biserică, nu este mântuire.” Prin strădaniile mele și a celor oameni săraci, în scurt timp am început trei sfinte biserici, am botezat foarte mulți oameni, am cununat zeci de cupluri, oameni de peste 80 de ani, chiar pe patul de moarte.

Hotărât de a-mi face datoria, sunt obligat să străbat distanțe mai mari de 60 km. în condițiile în care între localități nu există nici un drum, nici o legătură, decât diguri sau apă. Cu toate aceste greutăți, în momentul de față Biserica Sf. Ioan Botezătorul, din satul Titcov este în stadiul de pictură și finisare exterioară, Biserica Sf. Nicolae și Ilie din Frecăței este la stadiul de pictură. Biserica Sf. Gheorghe din Agaua este la stadiul de tencuieli interioare și exterioare, iar în satul Plopi, Sfânta Biserică cu hramul Sf. Cruce este în stadiul de construcție, iar în celelalte sate Sfintele Slujbe se fac ca în timp de război, în aer liber. Din păcate, posibilitățile materiale ale enoriașilor mei sunt extrem de reduse, astfel încât în prezent mă văd pus în situația de a nu-mi mai permite să termin ce am început.

Viața mea este foarte grea pe aceste meleaguri din

cauza că nu am fonduri la Sfintele Biserici. Apoi am 2 copii care trebuie să meargă la școală și soție. De multe ori am apelat la mila domnului Nistor și la alți oameni de afaceri pentru a fi ajutat atât în problemele bisericești, cât și personale.

După cum sunt sigur că știți, în Insula Mare a Brăilei au existat mai multe colonii, un fel de lagăre de exterminare a deținuților anti-comuniști și anume: Lunca, Grădina, Salcia, Stoieniști și Strâmba Veche. Digul din Insula Mare a Brăilei reprezintă locul de veci pentru sute sau mii de oameni care și-au găsit sfârșitul pe aceste meleaguri. Tot aici au fost descoperite gropi comune. Toate acest suflute, care încă nu și-au găsit odihna, ar merita slujbe de pomenire pe care eu chiar le fac în anumite împrejurări. Din modestele mele economii am reușit să ridic un monument la groapa comună unde sunt îngropați sute sau mii de oameni în cimitirul Agaua, unde am avut onoarea să primesc în luna Iunie din anul trecut pe Majestatea Sa Regele Mihai.

Din informațiile pe care le dețin ca preot pe aceste meleaguri, majoritatea deținuților care erau la munci silnice la Salcia, erau preoți. Stând de vorbă cu domnul Nistor, mi-a povestit că a cunoscut într-o călătorie de afaceri în USA doi monahi în vârstă care au suferit atrocitățile comuniste de la Salcia. Rugămintea mea este să aflu numele acestor doi sfinți monahi și a primi un pomelnic cu preoții care au trecut la Domnul pe aceste meleaguri. Un singur nume am de la un enoriaș de-al meu din satul Agaua care a cunoscut un preot care se numește Tomescu. Dacă Dumnezeu îmi va da sănătate și înțelepciune doresc să aștern pe hârtie toate atrocitățile și nelegiurile comunisto-staliniste dela înființarea acestor locuri de suferință, “de Golgotă,” până în zilele noastre.

Cu binecuvântările Ierarhului nostru P.S. Casian Gălățeanul al Dunării de Jos, și a mea personală că neîncetat ne vom ruga pentru pacea și ocrotirea tuturor. În speranța că nu v’am plictisit, vă asigur de toată considerațiunea, al Dumneavoastră sincer, ✱

Preot paroh Roșu Viorel

3 Iulie 1999

NOTA REDACȚIEI — Pentru cei ce vor să dea de voia lor, după putere și peste putere, care voiesc să ia legătură personală cu Părintele Roșu Viorel: Comuna Frecăței (Insula Mare a Brăilei), jud. Brăila, Cod 6137, România.

RECENZIE:

Martiri Și Mărturisitori Ai Bisericii Din România

(1948-1989) Biserica Ortodoxă,
de Vasile Manea și Cicerone Ionițiu
Ed. Patmos, Cluj Napoca 1998

A apărut oarecum recent în România o lucrare cu valoare de tribut etern, adus ierarhilor, preoților, monahilor, teologilor și credincioșilor Bisericii, care au suferit în perioada comunistă pentru Credința lor. Unii au fost mărturisitori pentru Hristos, fiind înțemnițați și suferind prin închisorile și gulagurile care au măcinat floarea intelectualității române, iar alții au devenit martiri ai neamului, dăruindu-și viața pentru Hristos și libertate. Este vorba de cartea lui Vasile Manea care, bazat pe începutul realizat de Cicerone Ionițiu, a publicat-o la editura "Patmos," anul trecut.

Lucrarea este menită să restituie conștiinței neamului chipuri de eroi prin care demnitatea acestora, deși aruncați după gratii, a dăinuit, punând sămânța eliberării din 1989. Totodată prezentând lista celor 20 de ierarhi ortodocși și a celor 1413 de preoți - care au suferit, fie înțemniți, fie moarte de mucenic -, și a celor 14 episcopi și 291 preoți greco-catolici, volumul respectiv reliefează suferința Bisericii, făcând ca realitatea acesteia să invalideze nedreptele batjocoriri la care Biserica Ortodoxă este atât de des supusă în aceste vremuri de sfârșit de mileniu. Așa cum subliniază autorul în prefață, dintre cei amintiți, 126 au fost împușcați sau au murit în închisoare, iar 12 au dispărut fără urmă.

La întrebarea "unde au fost ierarhii Bisericii Ortodoxe și de ce nu au luat atitudine în 1948, când Biserica Greco-Catolică a fost desființată?" Vasile Manea replică: "Răspunsul se conturează din ce în ce mai clar. Cel puțin șapte ierarhi ortodocși au fost înlăturați înainte de desființarea Bisericii Unite, dintre care trei au murit în condiții nelămurite nici la puțin timp după ce au fost înlăturați" (p. 7). Lucrarea dovedește că ierarhia ortodoxă a fost lovită, intimidată și dezorganizată mai înainte de a se desființa Biserica Greco-Catolică.

Sunt descrise mai pe larg cazurile mitropolitului Irineu Mihălcescu și ierarhilor: Emilian Dumitru Antal, Nifon Grigore Criveanu, Atanasie Alexandru Dincă, Efrem Enăchescu, Eugeniu Laiu, Vasile Lăzărescu, Grigorie Leu, Nicolae Mladin, Policarp Morușcă, Visarion Nistor, Cosma Petrovici, Vasile Pocitan, Visarion Puiu, Trandafir Scorobeț (pionier al ortodoxiei românești în America), Tit Simedrea, Pavel Șarpe, Lucian Triteanu.

Am remarcat răsfoind lucrarea și alte nume de preoți lucrători în America. Între aceștia sunt: Pr. Arhimandriți Roman Braga, Felix Dubneac și Vasile Vasilache; preoți Cornel Avramescu, Gheorghe Calciu Dumitreasa și alții.

Lucrarea așternută pe 212 pagini, conține trei părți: 1. Episcopi înlăturați de autoritățile comuniste; 2. Preoți și diaconi arestați în perioada 1945-1989; 3. Alți credincioși închiși în temnițele comuniste, acest ultim capitol cuprinzând lista multor călugări, teologi sau cântăreți bisericești care au fost supuși persecuției ateiste. Listele sunt prezentate în ordinea alfabetică, ușor de urmărit,

oferind informații uneori mai mult decât sumare despre fiecare caz în parte. Dar, autorul recunoaște cu modestie că acesta nu este decât un început al redescoperirii adevărului istoric. Am observat absența unor nume ca Valerian D. Trifa, episcopul românilor liberi din America și Canada și Pr. Gheorghe Papuc din Covasna, pe care îi menționez cu speranța că la o nouă ediție, vor fi incluși în acest scrol de onoare al Bisericii și Neamului Românesc. Sunt încredințat că volumul de față va rămâne în analele neamului, iar numele celor ce s'au jertfit ne rugăm să se scrie în Cartea Vieții. De aceea îl recomand cu căldură cititorilor. *

Pr. Remus Grama

HARAMUL ANUAL 1999 AL MĂNĂSTIRII ADORMIREA MAICII DOMNULUI

(Rives Junction, Michigan)

INVITAT DE ONOARE P.S. EPISCOP DIMITRI
Dioceza Antiohiană din America

Sâmbătă, 14 August

6:00 p.m. Priveghere cu Prohodul Maicii Domnului

Duminică, 15 August

9:30 a.m. Acatist, Ceasurile 3 și 6, Procesiunea
la Pavilion și îmbrăcarea arhiereilor

10:30 a.m. Sfânta Liturghie Arhierească oficiată
de P.S. Episcop Dimitri și P.S. Episcop
Nathaniel

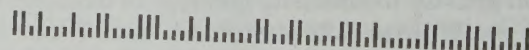
12:30 p.m. Masa de prânz

2:30 p.m. Slujba Sfântului Maslu

Direcții: 194 până la ieșirea 138 - Rt. 127 Nord. Mergeți
7-1/2 mi. Ieșire la "Berry Road, Rives Junction"; întoarceți
la stânga (Dacă veniți pe ruta 127 Sud, întoarceți la
dreapta). La stop (approx. 1 mi.), întoarceți la dreapta.
Mănăstirea este la 3/10 de milă pe stânga.

SOLIA — THE HERALD
PO BOX 185
GRASS LAKE MI 49240-0185
USA

Periodicals
Postage Paid
at Jackson
and additional
offices

*****ALL FOR ADC 945

SAMPLE

ORTHODOX INSTITUTE LIBRARY
2311 HEARST AVE
BERKELEY CA 94709-1319